

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 3

SAYI : 29

MAYIS 1964

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Açık teşekkür	3
Ihracatın artmasında standardlaştırmayı rü	4 - 6
Portreler	7
Yurttan Haberler	9
Bugünkü orman ürünlerini standardları	11
Transmisyon kayışları standartı	12 - 13
TSE Genel Kurulu üyeleri	14 - 15
TSE sitesi inşaatı tamamlandı ve hizmet binaları törenle çalışmaya başladı - Açılısta yapılan konuşmalar	16 - 17
TSE Genel Kurulu toplantı 18	
1963 - 64 döneminde Türk Standardları Enstitüsü'nün çalışmaları	19 - 23
OECD Genel Kurulu toplantı	25
Danimarka Standardları Birliği	27
Summary of Contents	29 - 32

NECATİBEY CADDESİ
ESKİŞEHİR YOLU KAVŞAĞI
ANKARA

31 Mayıs 1964 tarihinde basılmıştır.

ÖNEMLİ BİR AY GEÇİRDİK

Mayıs ayı standard konusunda önemli bir ay oldu. Bunun önemi iki yönde görülmekteydi: Biri iç olaylar, ikincisi dış olaylar.

TSE binaları inşaatının tamamlanması ve idari büroların hizmete açılması dolayısı ile 29 Mayıs 1964 Cuma günü saat 10.30 da bir açılış töreni düzenlendi. Kalabalık ve seçkin konukların katıldığı bu açılış töreninde TSE'yi övücü konuşmalar yapıldı. Öğleden sonra saat 14.30 da ise Genel Kurul toplantısı yapıldı. Bu toplantılarla ilgili izlenimleri Standard'in iç sayfalarında okuyucularımıza sunuyoruz.

TSE için önemli olan bu olayların yanısıra TSE, İspanya'nın Barcelona şehrinde yapılan Avrupa Ekonomi Komisyonu (ECE) nun fındık ve badem çalışma grubuna Teknik Komite Başkanı Prof. Sabahattin Özbek ve Yönetim Kurulu Üyesi Fasih Atam'dan teşkil olunan heyetile katıldı, tartışmalı geçen bir toplantıda fındıklarımız ve bademlerimiz konusunda memleketimiz yararına kararlar alınmasında etken oldu. Bunun yanı sıra Paris'de OECD bünyesi içinde yapılan yaş meyve ve sebze standardları ile ilgili çalışmalara TSE de çağrıldı ve Başkan Faruk A. Sünter katıldı. Bu toplantıda da birinci toplantı olduğu gibi önemli bazı sonuçlar elde edildi. Okuyucularımız bu husustaki haberleri iç sayfalarımızda izleyebileceklerdir.

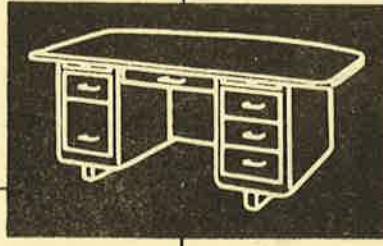
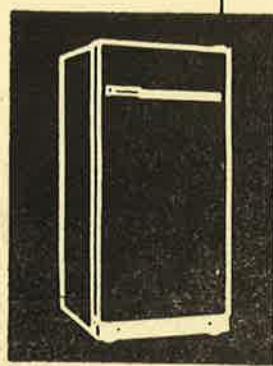
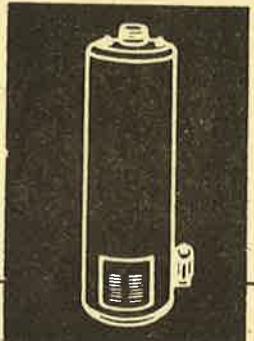
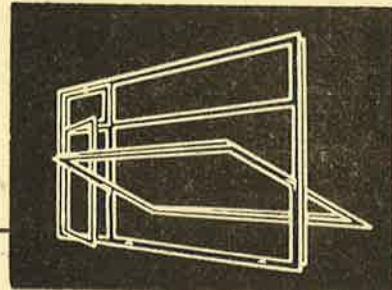
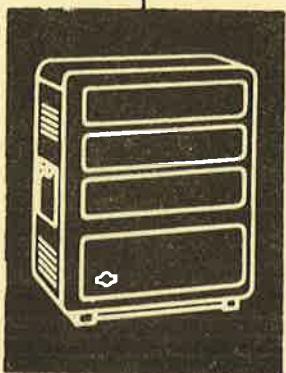
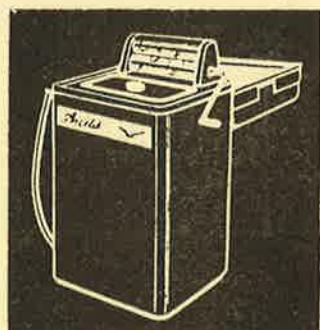
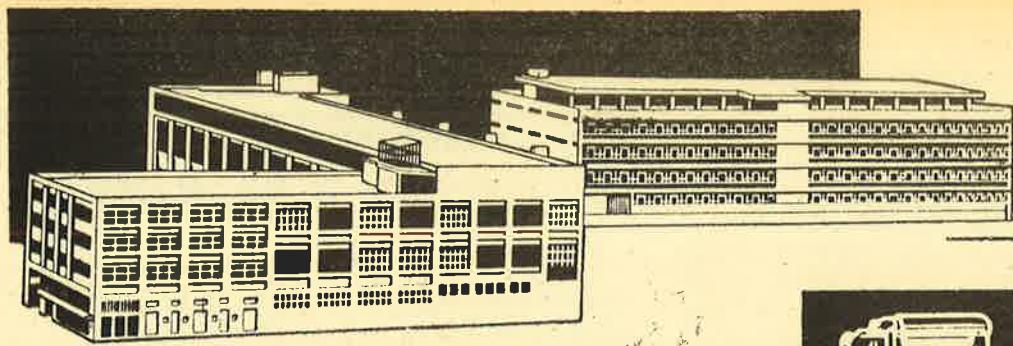

TSE, yeni laboratuvar binalarının da hizmete açılmasından sonra faaliyetine daha bir genişlik verebilecektir. TSE'nin yeni sitesinde memleket için verimli ve yararlı çalışmalara başlayacağını bir kere daha müjdelemek isteriz.

Standard Dünyasından portreler sayfamızda iki yıldan beri Dünya enstitüleri idarecilerini takdim etmiştik. Bu sayımızdan itibaren TSE'de hizmeti geçenleri vermeğe başlıyoruz.

STANDARD

SÜTLUCE, KARAAGAÇ CAD., 2-4, TEL.: 49 44 00

AÇIK TEŞEKKÜR

Bu Mayıs, Türk Standardları Enstitüsü için verimli ve her vakit hatırlanacak bir bayram ayı oldu.

Her şeyden önce, TSE yeni sitesine taşındı ve orada, yepyeni imkânlarla çalışmaya başladı. 29 Mayıs günü sabahı yapılan mütevazi açılış töreni, bu dâvaya gönül bağlayanlara mutlu dakikalar yaşattı.

Cumhurbaşkanı adına Genel Sekreter Sayın Nasır Zeytinoğlu'nun «hayırlar dileyerek» kestiği kordelanın arkasında, bu memleketin kalkınma gücünü bir ucundan yüklenen çok önemli bir konunun gerçekleşmesi için en kuvvetli destek veriliyordu.

Bundan biraz önce söz alan Sayın Sanayi Bakanı ve ertesi gün Odalar Birliği Genel Kurulunda konuşan Sayın Ticaret Bakanı standardın önemini ve Bakanlıklarının TSE ile yakın işbirliğini belirtmişler ve yöneticilerini övmüşlerdir.

Devlet ve Hükümet ileri gelenlerinin bu sıcak ilgisi elbette bu alanda görev alanlara yeni hamleler yapmaları için değer biçilmez bir teşviktir.

Bu arada, Parlâmentomuzun seçkin üyeleri, Üniversitelerimizin değerli mensupları, Devlet İktisadî Teşekkülerî ile Özel Sektörün ileri gelenleri de, gördüklerinden ve duyduklarından memnun, bütün TSE ailesini kutladılar, dâvayı benimsediklerini belirttiler ve yardımlarını cömertçe vaad ettiler.

Dost Amerika Birleşik Devletleri Büyük Elçisi Sayın Mr. R. Hare'in ayrı sütunlarımıza aynen aldığımız konuşması da, TSE tarihinde her vakıt zevk ve minnetle anılacak güzel sözlerle doludur.

Bütün bu rastlayışların ve söyleyişlerin yarattığı benzersiz mutlu hava içinde aynı gün öğleden sonra başlayan Genel Kurul, bilginin, vekarnın ve kadirşinaslığın en güzel örneklerini vererek, TSE'ye önemizdeki dönem için yüklü, fakat gerçekleştirdiği ölçüde şerefli bir program suretiyle işlerini vekillerine bırakı.

TSE yöneticileri, onlarla işbirliği yapan iktisas kurullarının aydın mensupları, devamlı kadrolarında yer alan çalışkan mensupları, kendilerini bu yıl da bekleyen çetin iş ve problemlerin ağırlığını ve güçlüğünü bilmektedirler.

Binaların donatılması, lâboratuvarların makina, âlet ve cihazlarının montajı, tamamlanması, yeni gelişmelere paralel finansman kaynaklarının bulunması gibi maddî sıkıntılardan aşılması gerekmektedir.

Ancak 29 Mayısın yarattığı havanın TSE sorumlularına verdiği inanç ve güven her alanda başarıya ulaşmaları için en kuvvetli destek olacaktır.

TSE yöneticileri, bu mutlu günlerini şerefleştiren, telgraf ve mektupla tebrik ve iyi dileklerini esirgemeyen Devlet büyüklerine, kordiplomatîge, resmî şahsiyet ve teşekkürlerle özel sektörün mümtaz mensuplarına candan teşekkürlerinin ulaştırılmasına aracı olmamızı rica etmişlerdir.

Bu mutlu görevi «STANDARD» zevkle yerine getirmektedir.

STANDARD

İHRACATIN ARTMASINDA STANDARDLAŞTIRMANIN ROLÜ

İlk maddelerin standardlaştırılmasının faydaları ve zorunluğu - standardlar konusunda milletlerarası işbirliği anlaşmaları - milletlerarası standard çalışmaları ile ilgili toplantı raporları ve belgelere ilişkin bibliyografiya

Bilindiği üzere, 23 Mart 1964 tarihinde, Cenevre'de 15 Haziran 1964 tarihine kadar sürecek Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı toplanmıştır. Bu konferansta çeşitli konular ele alınmakta olup bu arada standardlaştırma konusuna da yer verilmiştir. Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu Sekreterliğinin FAO Sekreterliği ile birlikte hazırladığı 31 Ocak 1964 tarihli ve E/CONF. 46/25 işaretli ve «Gelişmekte olan ülkelerin ihracatlarının artırılmasını teşvik aracı olarak ilk maddelerin standardlaştırılması» adını taşıyan belge de I. Komite tarafından incelenmiştir. Memleketimizden de bir heyetin katıldığı bu Konferansa Standard'ın Yayın İşlerini yürüten Muzaffer Uyguner de gitmiştir. Yukarıda anılan belgenin Uyguner tarafından gönderilen bir çevirisini okuyucularımıza sunuyoruz.

A — İlk maddelerin standardlaştırılmasının faydaları ve zorunluğu :

Son yıllarda, kalite standardlarının özellikle gıda maddelerinde milletlerarası kabulü suretiyle ticari kazançların arttığı anlaşılmış bulunmaktadır. Bazı standardlar, almak istedikleri malin kalitesi ve sınıfı hakkında yalnızca ithalatçıya ya da tüketiciye yardımcı olmakla kalmakta aynı zamanda ihracatının satışlarının artmasına ve satılan malların kalitesi yüzünden iyi bir fiyat elde etmesine de yardım etmektedir. Bundan başka, standardlaştırma, milletlerarası mal anlaşmalarının da zorlu bir lâzımedir.

Ihracat ürünlerinin -özellikle işlenmiş veya işlenmemiş gıda maddelerinin- standardlaştırılması ve sınıflara ayrılması, zamanımızda az gelişmiş ülkelerin sanayileşmiş ülkelere ihracatlarını artırma programlarının bir parçası olarak, önemli görülmektedir. Sanayileşmiş ülkelerin yüksek yaşama standardları kaliteli mallara isteği artırmıştır. Kalitesi ve görünüüsü iyi malların alıcısı daha fazla, iyi kaliteli olmayan ve alıcıya iyi şekilde sunulmayan malların alıcısı daha azdır. Saticilar ve alıcılar arasında yoğunlukla en yüksek dereceye ulaşmış milletlerarası standardlar ihracatçı ve ithalatçı için iki taraflı olarak aşağıdaki faydalı sağlar:

- a) Mal, alıcı tarafından herhangi bir incelemeye tabi tutulmadan daha kolaylıkla alınır satılır;
- b) Teslim şartlarından doğan

tartışma ve yanlış anlayışlar ve dâvalar ortadan kalkar;
c) Sağlıklı ilgili istekler bir örnek hale getirilir, ilaç artıkları azaltılarak tüketici daha fazla korunmuş olur.

Standardlaşmanın milletlerarası kabul edilmiş bir sonucu da satıcı ve alıcının malî gelirinin artması hususudur. Milletlerarası pazarlarda düşük kaliteli malin bulunması aksine iyi kaliteli malin daha iyi duruma gelmesini sağlar. Bu na ek olarak, dürtüst olmayan ihracatçı var olduğça ve teslim sırasında düşük kaliteli mal araştırılmamasına gidişlikçe ve düşük kaliteli mala rastlandıkça pazar olanakları daralma eğilimi gösterecek ve ithalatçılar da düşük fiyat verecektir. Kalite ve sınıflandırma standardlarının uygulanmasının önemli bir sonucu da düşük kaliteli malların milletlerarası pazardan çekilmesidir. Ihracatçı ülkeler tarafından mallarının kalitesi yükseltildiği ve ihracatta sıkı bir kalite kontrolu yapıldığı takdirde, düşük kaliteli malin ortadan kaldırması sebebiyle, kaliteli mala daha iyi fiyat bulacaklar ve kârlı duruma gelecektir.

Milletlerarası standardların kabulu ve bunlarda yeralan kalitenin böylece sağlanması ile bir ülke, malları standardlaştırılmamış bir ülkeyden fazla güven vermiş olacak ve onun ihracat malları alıcılar tarafından tereddüt edilmeden satın alınacaktır.

Kapların ve ambalajların standardlaştırılması da çok önemlidir. Malların kütle halinde taşınmaması

sebebiyle bazı ambalajlara başvurulması gereklidir. Ambalajların depoların en iyi kullanılması ve işleme giderlerinin asgariye indirilmesi gibi ekonomik faydalari yanında gözü çekmesi ve malin en iyi fiyatla satılabilmesi gibi faydalari da vardır.

Ayrupa Ekonomi Komisyonu (ECE - Economic Commission for Europe) Sekreterliği, standardlaşmanın zorunluğu bakımından Latin Amerika Ekonomi Komisyonu (ECLA - Economic Commission for Latin America) Sekreterliği ile yazışmalara girişmiş ve anlaşılmıştır. ECLA Sekreterliği, ECLA'nın Latin Amerika Serbest Ticaret Birliği'nin yeni kurulan bir organı olduğunu ve bölge içindeki ticaretin teşvikinde alınacak tedbirlerin esaslarını tesbit hususunda tarımın önemini belirtmekle kalmamış, bölge ve bölgeye yakın ülkelerde üretim bilgisinin Kuzey Amerika ve Avrupa'dan düşük olduğuna da dikkati çekmiştir. Durumu düzeltcek çareler arasında tarımsal ürünlerin standardına girişmenin de bulunduğu açıklanmıştır.

Burada açıkça görülmektedir ki bölgelik anlaşımlar her şeyi halle yeter değildir ve eğer bölgesel anlaşıs genis bir açıdan ele alınmazsa ticari güllükler ortaya çıkar. Bu yüzden, ECLA Sekreterliği kaliteleinin belirtildiği meyve ve sebze standardlarının kontrolu hususunda Avrupa Ortak Pazarı (European Economic Community - EEC) tarafından tutulan yola dikkat çekenmiştir ve Ortak Pazar sözçülerinden birinin bu standardların denizasını ülkeler ürünlerinin kaliteleri ile ilgili olarak uygulanacağını söylediğini, geri kalmış ülkelerin küçük ihracatlarının böylece ortadan kalkacağı tehlikesinin ortaya çıktığını belirtmiştir. Sözelî geri kalmış bir ülke meyvesinin Ortak Pazar üyesi bir ülkede yetişen meyvenin kalitesindedir, fakat değişik özelliktedir. ECLA Sekreterliği, geri kalmış ülkelerin dereceleme konusunda kötü kaliteden başlayıp iyi kaliteye doğru sınırlandırmağa girişmesindeki zorluklara da işaret etmiştir. Söz geliş dereceler arasındaki aralıklar çok geniş olacak, ya da dereceler geri kalmış ülkelerin yetiştiirdiği ürünlerin tiplerine hiç uyumayacaktır. Bu yüzden bu ürünler pazardan uzaklaşmış olacak, pazara giremeyecek-

tir. Bir hükümet kaliteyi iyileştirme ve ihracat mallarının standardlaştırılmasına hız vermek hususunda çalıṣlığı ve hükümetler bölgesel işbirliği yaptığı, bütün dünyada standardlar konusunda hükümetlerarası standardlar uygulandığı hallerde ticaretin teşvikî hususunda daha köklü tedbirler almıştır. Eğer it-halâtcı ülkeler ticareti engelleyen ve geciktiren standardları uygularsa, ihracatçı ülkelerin ticaretin genilemesi için yaptığı gayretler boş gider ve bazi hallerde standardlar koruyucu tedbir olarak uyyulanmış olur. Ayrıca tacirlerin günlük işlerinde uyguladıkları standardlar konusunda hükümetlerarası anlaşmala varılması da sistematik bir ihtiyaç olarak görülebilir. Bölgesel anlaşmalar bu yolda ilk adımlar sayılabilir.

Standardların yapılması, geri kalkmış ülkeler için büyük bir önen taşındığından, bu hususta yapılan her iş önemli görülmektedir.

Milletlerarası standardların yapılışında, ihracatçı ülkeler birinci planda yer almıştır, çünkü onlar mallarını ithalâtcı ülkelerde tanıtma zorundadır ve kendi özel görüşlerini ortaya koymak, ürünlerinin özelliklerini belirtmek durumundadır. Çalışmalarda ön sırayı alan ihracatçı ülkelerin dâvayı kaybetmesi onlara karşı bir ticaret ayırcılığı sonucunu doğuracaktır. Tük madde ihracatçısı memleketlerde öyle bir havva vardır ki bu maddelerin standardları gelişmiş ülkelerin ithalâtcısı ve tüketici tarafından ortaya konulmuş ve zorla kabul ettirilmiştir. Bu yüzden bu standardlar meseleye halçaresi getirmemekte, aksine gelişmemiş ülkeleri bazi güclüklerle karşı karsıya bırakmaktadır. Jüt, kopra ve bunlara benzer öbür maddeler konusunda gelişmemiş ülkelerin görüşü, bunların standardlarının gelişmiş ülkeler tarafından onlara zorla kabul ettirildiği yolundadır. Bu durum, üretici ve tüketici tarafından kabul edilebilecek milletlerarası standardların hazırlanmasında ve yürütülmesinde üretici ülkelerin de işbirliği yapmasının önemini belirtmektedir.

Geniş ölçüde ulusal gayretler sonucu olarak bir standard bir kere ortaya konuldu mu onun başarılı ve çok dikkatli uygulanması için tam ve aynı şekilde uygulanması zorundadır. Bu da kontrol merkezlerinin, özellikle ihracat malları için, sertifikasyon projesi ile birlikte çalışmasını gerektirir. Kakao için, FAO aracılığı ile milletlerarası alanda bir örnek hale getirilen bu kontrol sistemini her memleket uygulamaktadır. Bu sisteme OECD'nin meyve ve sebzeler milletlerarası standardlarının uygulanması ile ilgili daha ileri projesi hakkında aşağıda gerekli bilgi verilecektir.

Standardların ticaretin geliştirilmesi ve tüketici ihtiyaçlarının birleştirici aracı olarak gerçek anlamda kullanılması milletlerarası işbirliğine dayanır. Bu da farklı ve bazan da zıt menfaatlerin ahenkleştirilmeye

sini zorunlu kılar. Tabii bazi güçlülere karşın bazı menfaatleri bağıdıştırmak mümkün olur, bu yolda gayret harcamış bazı milletlerarası teşkilâtların tecrübesi de herkesin gerçek menfaatini kapsayan yapıcî halçareleri bulunabileceğini göstermişdir.

B — Standardlar konusunda varılan milletlerarası işbirliği anlaşmaları :

Gıda maddeleri ile ilgili milletlerarası standardları doğrudan doğruya veya dolayısıyla hazırlamakta olan bir çok kurum vardır. Bunlar ve bunların programları hakkında bir rapor FAO/WHO tarafından hazırlanmıştır. Bu raporun en son dördüncü baskısında yüzden fazla milletlerarası kurum yer almıştır. Bunlardan önemli olanların faaliyetlerine kısaca göz atacağız.

1 — FAO/WHO gıda kodeksi (Codex Alimentarius) Programı :

Milletlerarası standardların önemi artıldığından ve bütün dünyada oldukça az bulunmalarından ötürü bu iki kurumun gerçek yardımamları birleştirerek ve hızlandırmak amacıyla FAO ile WHO'nun Yönetim Kurulları 1962 yılında gıda standardları hazırladılar. (1) Program, konu ile ilgili hazırlık çalışmalarında bağımsızlığı, fakat FAO/WHO'nun ortak gıda kodeksi Komisyonuna hazırlanan standardların hükümetler seviyesindeki kabulü sırasında merkeziyetçiliği esas almıştır. Standardların hükümet tarafından kabulü milletlerarası Codex Alimentarius listesinde yer alan yayınının izlenmesidir. Programda, FAO'nun süt ürünleri standardları (halen 50 den fazla memleket tarafından kabul olunan «süt ve süt ürünlerinin ilke-Kodu») ile ilgili tecrübesine geniş surette yer verilmiş olup ECE'nin yaş meyve ve sebzeler konusundaki tecrübesinden de faydalansılmıştır. Program ticaretin gelişmesini ve tüketicinin sağlığını korunmasını amaç olarak almıştır.

Codex Alimentarius Komisyonu ilk toplantısını Haziran ve Temmuz 1963 aylarında Roma'da yapmıştır. Programın bütün ayrıcalıkları (çalışma usulleri v.s.) bu toplantı sonunda hazırlanan raporda gösterilmiştir. (Alinorm 63/12 işaretli belge) ikinci toplantının ise Eylül 1964 ayında Cenevre'de yapılması kararlaştırılmıştır.

2 — Avrupa Ekonomi Komisyonu (ECE) :

ECE'nin çabuk bozulan gıda maddeleri standardları konusundaki çalışmaları ondört yıl önceki başlar. ECE'nin tarım sektöründeki amcalarından bir Avrupalılararası ticaretî tesvik iddi. Bu görüşten dolayı, ECE'nin Tarımsal Meseleler Komitesi 1949 yılında «Çabuk Bozulan Gıda Maddeleri Standardizasyon çalışma grubu» nu kurdu. Bu

çalışma grubuna «çabuk bozulan gıda maddeleri ortak standardlarını tesbit etmek» ve «standardların ve bunların kontrolü sistemlerinin milletlerarası seviyede genel kabulü için çalışmak ve milletlerarası bir anlaşma hazırlığı yapmak» görevi verilmiştir. Bu grup çalışmalarını meyve sebzeler üzerinde topladı. Problem üzerinde genel çalışmalardan sonra, çalışma grubu bütün meyve ve sebzelerde uygulanabilecek esasları formüle eden bazı genel tedbirlerle ulaştı ve bu genel tedbirleri bir protokola bağladı. Bu protokol kesin şeklini 1958 yılında aldı ve o zamandan bu yana ECE bölgесine giren bir çok memleket bu tedbirleri kabul ettiğini bildirdi. Protokolün genel tedbirlerin uygulanmasında 27 ayrı çeşit meyve ve sebzelerin (2) derecelenmesi ve kalite standardları üzerinde çalışıldı ve bunlar çalışma grubu tarafından kabul olundu. «Avrupa Standardları» olarak bilinen bu standardlar, patates tohumu ve kuşkonmaz ile ilgili olanlar bir yana, yakın bir geçmişte kabul olundu ve hemen kabulleri için hükümetlere sunuldu ve ECE çalışmalarına katılan hükümetlerin coğunuğu tarafindan milletlerarası ticaretin genişlemesi gayesile uygun bulundu.

Böylece Çalışma Grubu doğrudan doğruya tüketime yönelen taze meyve ve sebzeler standardları ile yetinmedi, son zamanlarda doldurulmuş maddeler, kuru meyveler (erik ve bazi findik çeşitleri) ve meyve ezmeleri ve suları gibi yarı mal maddeler standardlarının hazırlıklarına başladı. Fakat bu konudaki çalışmaları henüz başlangıç aşamasındadır.

ECE çalışmalarından hükümetleri ilgilendiren bir başka konuda, «Çabuk Bozulan Gıda Maddelerinin Taşınması Çalışma Grubu» nun üzerinde durduğu ve standardlarla çok yakından ilgisi bulunan çeşitli gıda maddelerinin kaplarının ve ambalajlarının standartlaştırılması olup bu maksatla da bazı halçareleri hazırlanmıştır. Bu çalışma grubu, çabuk bozulan gıda maddelerinin taşıma sırasında korunması ve taşınabilmesi gayesiyle çalışmalarında bulunmak üzere 1949 yılında kurulmuştur. Bu yüzden Çalışma grubu, meyve ve sebzelerle ilgili çalışmalarında bunların en iyi korunması ve işlenmesini sağlamak için kap standartlarının zorunluğunu gördü, her türlü araçlarla taşımaya elverdi.

(1) Bilindiği üzere FAO, Gıda ve Tarım Teşkilatı (Food and Agriculture Organization)ının; WHO ise Dünya Sağlık Teşkilatı (World Health Organization)ının baş harfleridir ve bu sembollerle tanınır.

(2) Elma, armut, domates, soğan, marul, kıvırıcı yapraklı endivler ve geniş yapraklı endivler (Batavian), şeftali, kavun, erik, erken yetişen patates, enginar, kiraz, çilek, sikore, İspanak, sofralık taze üzüm, bezelye, fasulya, havuç, narenciye, portakal, limon, altintop, mandarin patates tohumu, kuşkonmaz, satsuma ve vilking.

rişli kapları araştırmağa koyuldu. 1954 yılında meyve sebzeler için tahta sandıkların standartlarına ilişkin Protokol imzalandı. 1961 yılında ise bu protokol, bir hal garese seklince sokuldular ve aynı zamanda yumurta, küməs hayvanları ve bazi cins meyvelerle sebzeler için karton kapların standartları kabul olundu. Bu alandaki çalışmalar devam etmektedir.

Ortak Pazar ticaretinde ve Ortak Pazar'ın üçüncü ülkelerde tictarında uygulanmak amacıyla ECE tarafından yapılan ve «Avrupa Standardları» olarak tanınan standartlar, Ortak Pazar tarafından kabul edilmiş olup meyve ve seze pazarının teşkilatlanması ve düzenlenmesinde kalite standartları olarak önemli rol oynamaktadır. Ortak Pazar, bu standartları üye her ülkede de ulusal standartlar olarak uygulayacaktır. Diğer ülkelerde de bu standartları ulusal standartları olarak uyguluyor ya da uygulamağa hazırlıyorlar.

Uyuşulama alanına yeni konulmuş olmaları sebebiyle meyve ve seze konusundaki standartlarının ekonomik etkilerini tesbit etmek için zaman oldukça er kendir. Bir örnek olarak, Hollanda'nın yetkili kaynağından alınan bilgiye göre kalite ve derecelene standardlarına uygun olarak dünya pazarlarına sunulan standard Hollanda domateslerinin satışlarında büyük bir yükselme olmuştur.

3 — Avrupa Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)

OECD, Avrupa Standardlarının uygulanmasını teşvik hususunda ECE ile tam bir ahenk içinde çalışmaktadır. OECD, vakıf tarihlerde, bu standartların bölge içinde uygulanması konusunda bazı tedbirler almıştır. Özellikle yapılan programa katılan ülkeler (3) arasında standartların uyuşulamasını ve aynı senilde tefsirini teşvik etmeye, bu konuda açıklayıcı kitapçıklar yayılmamakta, kontrol uzıllarını tesbit için uzmanlar arasında bilgi alış-verişinde doğrudan doğruya işbirliği sağlayacak tedbirler almaktadır. OECD'nin bu alandaki çalışmaları, ECE'nin çabuk bozulan gıda maddeleri standartlaşdırılması çalışma grubu içinde özel bir alt komite çerçevesinde CMEA üyesi ülkelerin çalışmaları ile düzenli olarak yürütülmektedir. (4)

4 — FAO :

Epeyce yıl, Codex Alimentarius çalışmaları önce, FAO pirinç, kakao, kopra ve narenciye kalite standartları ve derecelendirme ile ilgili çalışmaları yürüttü. FAO'nun pirinç derecelemesi ve standartlaşdırılması uzmanlar grubu, bir çok hazırlık toplantılarından sonra Şubat 1958 de hükümetlerin onayına sunulmak üzere Derecelene Sistemi «Model» i tesbit etti, sistemin kapsadığı çeşitli derecelerin ayıracının esasını gösteren maddeleri de ortaya koydu. Bu,

ulusal çalışmaları da karsilaştıran ve kalite kontrolu sistemlerini de içine alan, bu arada hükmüne alınması, böceklerin zararlarının tesbiti, eleklerin düzeltmesi, çeşitli ütgürme derecelerinin tayıni gibi hususlar üzerine eğilen bir belge olmuştu. FAO grubu, 1960 da pirinçin kalite kontrollunda model sistem (5) i ortaya koydu. Bundan başka, bu belgede milletlerarası ticarette kullanılan teknik terimlerin sekiz dilde karşılıkları da gösterilmiştir. Çalışmala «Pirinçin Ekonomik Vecheleri Alt - Komitesi» tarafından devam olmaktadır.

FAO'nun Kakao çalışma grubu, kakao çekirdeği milletlerarası standartının yapılması hususunda birlikte ilerlemeler kaydetmiştir. Temmuz 1963 de yapılan ikinci toplantıda Kakao Standardı Çalışma Grubu, 1961 de yapılan ilk toplantıda tesbit olunan Örnek Emir ve Uygulama Kodu'nun müsveddelerini esas alan bazı hükümlerinin kakanun derecelendirilmesi ile ilgili tahlitlar hazırladıklarını öğrendi. Bu toplantıda hal careleri üzerinde yediden durdu. Örnek Emir ve Uygulama Kodu gözden geçirildi ve kakao ihracatı ve ithal eden bütün memleketlerin hükümlerinin ulusal mevzuatlarını ve uygulamaların bu esaslara göre hazırlamağa başlamalarının duyurulması kabul olundu. Bundan başka FAO Genel Direktörlüğe, Kakao Çalışma Grubu çalışmalarına katılan hükümetlere raporun gönderilmesi, raporda yer alan Kod müsveddesi ile hal careleri hakkında görüşlerinin acele öğrenilmesi ve ondan sonra kabul edilebilecek bir metin hazırlanması için yetki verildi.

Kopranın kalite ve derecelene standardının önemi de FAO tarafından gözönüne tutularak Hindistan Cevizi ve Hindistan Cevizi ürünleri çalışma grubu çalışmalarına başlandı. 1959 Ağustosunda Seylân'ın başkenti Colombo'da yapılan ikinci toplantıda iyi kaliteli kopra elde edilmesi ve standardin yapılması için bazı şartların bulunduğu tesbit olundu:

- a) Standardlar konusunda bilgi azlığı;
- b) Taşıma, depolama olanaklılarının noksantılılığı, işleme tekniginin bilinmemesi,
- c) Alıcının gerçek ihtiyacı hakkında bilgi bulunmaması.

Ayrıca, ihracat limanlarında ve ithal memleketlerinde, kopranın analitik özellikleri arasında geniş farkların bulunduğu öğrenildi. Belirli farkların tesbiti hususunda, Filipin Hindistan Cevizi İdaresi yükme limanlarında Filipin Hindistan cevizinden nüümne alınması ve bunların analizi metodlarını ve 1958, 1959 yıllarında alınan sonuçları gösteren bir rapor çalışma grubuna sundu. Kopra analiz usulü uygulama standartı yanında, bu raporda kopra standartının esası ve kuralları ile kontrol ve derecelene hususlarına da yer verilmiştir. Çalışma Grubu-

nun bir rekomendasyonu üzerine FAO, yağ ortalaması, çeşitli üretim bölgelerinden ithal olunan kopradaki nem ve serbest asit miktarını topladı ve çalışma grubuna verdi. 1960 Mayısında yapılan toplantıdan bu yana, FAO toplanan bilgileri bu çalışmalarla katılan üyelere göndermeye devam etmektedir.

Narenciye konusunda çalışan FAO Grubu, narenciye ilişkin ulusal ve bölgesel standartları ve etiketleme mevzuatını toplayarak çalışmalarına başlamıştır. Bu çalışma grubu ECE'nin «çabuk bozulan gıda maddeleri çalışma grubu» ile birlikte çalışmış ve Mart 1963 de bu konudaki Avrupa Standardı kabul olmuştur.

5 — Hükümetlerle ilgisi olmayan kurumlar :

Hükümetlerle ilgisi olmayan kurumların başında milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) başta gelir. Bu teşkilat ECE ile birlikte çalışarak meyve ve sebzelerin paketlenmesi ve tasınması, depolamasi, nüümne alma ve analiz metodları, terimleri konusunda faydalı olmuş; etten nüümne alınması ve etin muayene edilmesi (FAO/WHO ile) baharatlanması konusunda çalışmıştır. Bu teşekkürler arasında milletlerarası sütçülük federasyonu (IDF), Kuzey Amerika Tarım Kimyacılı Birligi (AOAC) ve Margarin Birlikleri Milletlerarası Federasyonu (IFMA) da sayılabilir.

C — Milletlerarası standart çalışmaları ile ilgili toplantı raporları ve belgelere ilişkin bibliyografya :

1 — FAO/WHO (Codex Alimentarius Programı :

- FAO/WHO gıda maddeleri standartları ortak konferansı raporu, Cenevre, Ekim 1962 (Ref. ALINORM 62/8)
- FAO/WHO ortak Codex Alimentarius Komisyonu birinci toplantı raporu, Roma, Haziran - Temmuz 1963 (ALINORM 63/12). Bu rapor Codex programı altında hazırlanan standartların ayrıcalarını, hükümetlere sunulan standartların ilk müsvedde lerinin bulunduğu bir rapordur. Yas meyve ve seze standartlarının müsvedde deleri, hükümetlere sunulan kakao çekirdeği ve zeytinyağı standartları ile ilgili belgeler de bu raporun içindedir. Ayrıca üzerinde çalışılan kakao mamulleri (Devamı 28. sayfada)

(3) Bu program yalnız OECD üyesi olanlar için değil FAO üyesi olanlar da göz önünde tutularak yapılmıştır.

(4) CMA, karşılıklı ekonomik yardım konseyi (Council of Mutual Economic Assistance)ının kısa adı olup bu Konsey Komünist bloğun OECD'si niteligidir.

(5) Bu belge, 1962 de, FAO'nun pirinçin Ekonomik Vecheleri Alt - Komitesi tarafından bazı düzeltmelere uğradı.

Standard Dünyasından

PORTRELER

Faruk A. SÜNTER

Türk Standardları Enstitüsü
Yönetim Kurulu Başkanı

Faruk A. Sünter, 1909 yılı 30 Ağustosunda İstanbul'da doğdu. Tahlı, tıftık tüccarı Mustafa Arif Beyin oğludur.

Lise öğrenimini Galatasaray'da yaptıktan sonra 1930 yılında İsviçre'nin Lausanne Üniversitesi Hukuk Fakültesi İktisat ve Ticaret Bilimleri Bölümünden mezun oldu.

Ticaret Bakanlığı İhracat Ofisinde şef olarak işe başlayan Sünter, dış ticaret görevlerinde bulunduktan sonra 1936 yılında yeni kurulan Standardizasyon Müdürlüğüne getirildi ve 1947 yılına kadar bu görev kendisinde kalmak şartıyla ek görev olarak, Bakanlığın Dış Ticaret Reis Muavinliğini, İlaç Umum Müdürlüğüne ve Bakanlık Müşavirliğini yaptı.

Daha sonra Teşkilatlandırma Umum Müdürlüğüne atanınan Sünter, 1948 de Bakanlıktan ayrılarak, çok eskiden beri ilgisi bulunan basın hayatına, Yeni İstanbul Gazetesinin İktisat Bagyazı ve Müdürü olarak geçti.

1950 de Ticaret Bakanlığı Müsteşarı, 1952 de Türkiye Odaları Birliği kurarak, onun ilk Genel Sekreteri oldu. 1954 de TSE Başkanlığı fahri olarak yürütmeye başladı ve serbest hayatı geçti. Müşavir olarak yabancı ve yerli firmalarla ithalat, ihracat ve özellikle yabancı sermaye konularında işbirliği yaptı.

O günden beri devamlı ve aralıksız olarak TSE Yönetim Kuruluna seçilen ve Başkanlık görevine getirilen Sünter, 1964 Genel Kurulunda da oy birliği ile Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmiş ve yeni kurulan Yönetim Kurulu, kendisine yine Başkanlık görevini vermiştir.

Faruk A. Sünter, Yeni İstanbul'daki kurucu faaliyetinden başka Türkiye İktisat Gazetesi ile Birlik matbaasının kurucusu, Standard Dergisinin de kurucusu ve sahibidir.

Halen ticaret liselerinde 1942 denberi resmen okutulan dört sınıf için yazılı dört ciltlik «Mal Bilgisi» kitaplarının da müellifi olan Sünter, özellikle dış ticaret, kooperatifçilik, mal bilgisi, standartizasyon ve yabancı sermaye yatırımı konularında yetkili uzmanlarımızdanadır.

Ayrıca 1955 denberi ISO Kongrelerinde TSE delegasyonu Başkanlığını yapmakta ve geçen yıldan beri de Cenevre'de ISO Konseyinde ve Paris'te OECD sebze ve meyve standardları yıldık Genel Kurulunda memleketimizi temsil etmektedir.

Kısaca Faruk Sünter, otuz yıldan beri, hangi iste olursa olsun standardlaştırma alanından ayrılmayan bir iktisatçı ve idarecimizdir.

TS. 55'e uygun

MÜFAKTA • BANYODA • SANAYİDE

EN MÜKEMMEL YAKIT

AYGAZ

DOSTLUĞUNUZU
KAZANMAK İÇİN
BU *Emniyet Başlığına*
ÇOK ÖNEM VERDİ

ZİRA

Ekonominik temiz, yüksek enerjili ve kullanışlı yakıtınızın en emniyetli bir şekilde hizmetini yalnız AYGAZ'a mahsus olan bu emniyet başlığı (detandır) temin etmektedir. AYGAZ'ın gayet mütezam ve en iyi servisinden istifade etmek için...

EN YAKIN AYGAZ BAYIİNE MURACAATINIZ Veya MERKEZİMİZDEKİ
47 46 74 - 48 77 49 48 75 64 NUMARALARA BİR TELEFON KÂFIÐIR

AYGAZ

GELECEĞİN YAKITI BUGÜNDEN HİZMETİNİZDE

YURTTAN HABERLER

Türkiye Odalar Birliği XVI. Genel Kurul toplantısı yapıldı

Ticaret Bakanı yaptığı konuşmada başlıca mamul ve mahsullerimizin standardlarının tesbiti hususunda TSE ile işbirliği halinde çalışıldığını söyledi

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği'nin XVI. Genel Kurul toplantısı, Türkiye'deki bütün oda ve borsaları temsilen katılan 400'ü aşkın delegenin huzuru ile, 30-31 Mayıs tarihlerinde Ankara'da Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi konferans salonunda yapılmıştır.

Ticaret ve Sanayi Bakanlarının da hazır bulunarak birer konuşma yaptıkları Genel Kurul toplantısında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin 1963-64 dönemi faaliyetleri müzakere olunmuş, geçen yıl bütçe tatlaklı gözden geçirilerek gelecek yıl bütçesi onaylanmış ve yeni yönetim kurulu seçimi de yapılmıştır.

Toplantının ilk gününde Kongre Başkanlık Divanı ile Genel Kurul nameına vazife görecek, Mevzuat ve Hesapları İnceleme Komisyonları seçimi yapılmış ve daha sonra Faaliyet Raporu okunarak müzakeresine başlanmıştır. Söz alan delegeler Özel Sektörün ekonomik alandaki dilek ve temennileri üzerinde durarak başlıca meselelere temas etmişler ve bu meyanda bölge kontrol laboratuvarlarının önemi ve mamullerle mahsullerimizin standartizasyonu konusuna dokunuşlardır. Bu arada söz alan Ticaret Bakanı Fenni İslamyeli Bakanlığının çalışmaları hakkında bilgi vererek, faaliyetleri 4 noktada toplamış ve bunları 1) Dış ticaret, 2) İç ticaret, 3) Teşkilâtlandırma, 4) Standardizasyon alanları olarak saymıştır. Bu konularda yapılan çalışmaları ve alınması düşünülen tedbirleri tek tek anlatan Ticaret Bakanı, standardizasyonla ilgili Bakanlık faaliyetlerini söyle sıralamıştır :

— İhracatın geliştirilmesi, faaliyetlerine paralel olarak bellibahşı mahsullerimizin ve sanayi mamullerimizin standartlarının tesbiti hususunda Türk Standardları Enstitüsü ile işbirliğinde bulunulması;

— Tesbit edilen standardlardan, tatbiki Ticaret Bakanlığına ait bulunanların kontrollerinin yapılması;

— Henüz standartı yapılmamış ihracat mahsullerimizin kalite kontrollerinin temini;

Ticaret Bakanı konuşmasına, ay-

ni hedefe yönelik teşekküler arasındaki işbirliğinin önemini belirterek son vermiştir.

Birlik Genel Kurulu toplantısının ikinci gününde de Birlik Yönetim Kurulu adına yapılan tenkidler cevaplandırılmış ve Özel Sektörün müsterek meselelerinin halli yolunda gayret sarfolunacağı belirtilmiştir. Toplantının bu son gününde söz alan Sanayi Bakanı Muammer Erten ise, Birlik toplantısının önemine işaretle sözlerine baslamış. Bakanlığın çalışmalarına hakkında bilgi vererek Özel Sektörle müstereken yapılan işler hakkında geniş açıklamada bulun-

mus ve sözlerine söyle son vermiştir: «Meselelerimizin halli yolunda başvuareğiniz tek yer kendi teşkilatınız değildir. İlgili Bakanlıklar da sizin dertlerinizi teşkilatınızın şefkat ile ve gene de onunla birlikte her vakit tetkike ve sonuçlandırmaya amade ve buna kanunlarla görevlidirler.»

Sanayi Bakanının konuşmasını takiben muhtelif komisyonlar tarafından hazırlanan raporlar okunup müzakere ve kabul olunduktan sonra Yönetim Kurulu ibra olunmuş ve yapılan seçimlerle Genel Kurul toplantısı son bulmuştur.

İstanbul Ticaret Borsası Heyeti TSE Merkezindeki Çalışmalara Katıldı

HAM HAYVAN DERİLERİ STANDARD TASARILARI KESİN ŞEKLİNİ ALDI

28.4.1964 günü Türk Standardları Enstitüsünde hazırlanmakta olan Hayvan Ham Derilerine ait standartlarla ilgili bir toplantı yapılmıştır.

İstanbul Ticaret Borsası İdare Meclisi Başkanı Asım Ak, Umumi Kâtibi Enver Güçlü ve Ham Deri Meslek Grubu Başkanı Hasip Kaynak'ın müteşekkili heyet ile Sanayi Bakanlığı adına Kimya Yüksek Mühendisi Zeyyad Günter ve Milli Savunma ARGE Başkanlığı adına Kimya Yüksek Mühendisi Saim Aktürk ve Enstitü ilgililerinin katıldığı bu toplantıda büyülük baş ve küçük baş hayvan ham derilerinin iç piyasada ve ihraçları sırasında hayvan cinsleri ve özelikleri ile hazırlanma usullerine göre nasıl kalitelendirilecekleri ve piyasaya ne şekilde arz edilecekleri, muayene ve nüümne alma usulleri ve üzerlerine konulacak işaretleri ayrı ayrı, derinliğine incelenip piyasa isteklerine ve geleneklerine en uygun tarzda tesbit edilmiştir.

Çalışmalar tam bir mutabakatla sonuçlanmış, böylelikle standart ta-

sırları kesinleşmiş olmaktadır. Enstitü Teknik Kurulumunun davranışları tasvihi halinde yakın bir tarihte bu alandaki standard ihtiyacımız da karşılanmış olacaktır.

SINAİ MAMULLER SERGİSİ 12 HAZİRANDA İZMİRDE AÇILIYOR

Devlet Plânlama Teşkilâtı tarafından öngörülen İzmir Sanayi Mamulleri Sergisi, 12 Haziran Cuma günü saat 18'de Fuar Odalar Birliği pavyonunda açılacaktır.

Ticaret ve Sanayi Bakanlıklar ile İzmir Belediyesi, Türkiye Odalar Birliği, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve İzmir Ticaret Borsası tarafından ortaklaşa tertiplenen sergide, ev ve otel eşyaları, inşaat malzemeleri sergilenecek ve satış da yapılacaktır.

Sergi 5 Temmuz Pazar günü akşamına kadar açık kalacaktır.

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ S E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları

En iyi kaliteli mallarıyle daima
müşterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No: 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 - 2105

Standard — 39

KAVEL

**KAVEL KABLO VE ELEKTRİK
MALZEMESİ LTD. ŞTİ.
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ**

İSTİNYE - İSTANBUL

Tel : 63 53 20 — 63 53 99

Telgraf : Kavelkablo — İstanbul

Mamülleri :

- I — TS — 03 e göre 10—95 mm² örgülü bakır iletkenler
- II — Termoplastik S. madde ile yalıtılmış kuvvetli akım iletken ve kabloları :
 - a) iç ve dış tesisat telleri,
 - b) Yeraltı kablosu (NYY tipi)
- III — Zayıf akım iletkenleri :
Telefon iç ve dış tesisat telleri.

IV — Emaye bobin telleri :
0,10 mm den 3 mm çapına kadar.

V — Plastikten boru ve profiller. PVC granül.

VI — Plastikten suni deri :
Çeşitli renk, desen ve kalitede döşemelik,
çantalık, sofralık v.s.
Zil (sinyal) telleri.

Standard — 40

Bugünkü Orman Ürünleri Standardları

TSE tarafından bugüne kadar yayınlanan standardlardan 9 tanesi ormancılıkla ilgili bulunmaktadır

TSE simdiye kadar 79 standard yayınlamıştır. Bunlar arasında ormancılıkla ilgili olanlar sunlardır:

TS.46 Kontrplak	4.—TL.
TS.47 Kontrplak nümune alma ve muayene metodları	4.—TL.
TS.51 İgne yapraklı yapı kerestesi	8.—TL.
TS.52 İgne yapraklı yuvarlak yapı ağaçları	4.—TL.
TS.53 Hasep nümune alma ve muayene metodları	16.—TL.
TS.56 Ağaç tel direkleri	6.—TL.
TS.64 Odun lifi levhaları	3.—TL.
TS.65 Odun lifi levhaları nümune alma ve muayene metodları	5.—TL.
TS.73 Ahşap parkeler	5.—TL.

a) İgne Yapraklı Yapı Kerestesi Standardı :

TS.51 numarasını taşıyan bu standard 1960 yılında İmar ve İskân Bakanlığı Yapı Malzemesi Genel Müdürlüğü'nün teşebbüsü ile meydana gelmiştir.

Standardda verilmiş olan yapı kerestesi tarifi, daha evvel Orman Genel Müdürlüğü Fen Heyeti tarafından 1957 de yapılan tarife uymamaktadır. Bu tariflerin birleştirilmesi faydalı olacaktır. Tatbikatta, mesela mahkemelerde kereste tarifi ne ihtiyaç duyulmakta, hangi kaynağa itibar olunacağı bilinmemektedir.

Tariften başka bu standarda girmiş olan yeni kavramlar sunlardır: Rendelenmiş kereste, korunmuş (emprenye v.s.) kereste, bul (yanları alınmamış blok halinde kereste). Batabirlere daha önce yapılmış şartnameerde rastlamak mümkün değildir. Diğer bir husus da dünya standardlarında rastlanmayan el imalatı keresteye bu standardda yer verilmiş olmasıdır. Kerestenin metrekaresi üzerinden satılması esası da kabul edilmiştir.

b) İgne Yapraklı Yuvarlak Yapı Ağaçları Standardı :

Bu standard, daha evvel Orman Genel Müdürlüğü tarafından kendi imkân ve şartlarına göre hazırlanmış olan muhtıralardaki esaslara uygun hükümler içtiva etmektedir. TS.52 numarasını taşıyan bu standardda tomruk, seren, direk ve çubukların boyutları ile hazırlama, ambalaj ve satışlarına dair kaideler

yer almaktadır. Tomruk ve serenler için görünüş özellikleri verilmiş, direk, sırik ve çubukların özellikleri ilerde çıkacak standardlara bırakılmıştır.

Bu standarddaki tomruk, yalnız yapı ağaçları olarak kullanılacak tomrukta, Meselâ soymalık tomruk için ayrıca bir standard yoktur. Esasen tomrukları kullanış yerlerine göre tasnif etmek için memleketimizde henüz vakit erken addolunmaktadır. Soymalıkta yapraklı ağaçlar çok daha fazla kullanılmasına rağmen durum aynıdır.

c) Hasep Nümune Alma ve Muayene Metodları Standardı :

TS.53 numaralı standard, henüz pek az ağaç türünün teknik özellikleri tesbit olunmuş bulunan memleketimizde mühim bir boşluğu doldurmuş bulunmaktadır. Ahşap mamulleri standardlarının hepsinde bu standarda atıf yapıldığı görülür. Orman Fakültesi, İnşaat Fakültesi, Ormancılık Araştırma Enstitüsü ve Makina Kimya Laboratuvarlarında ahşap ve mamulleri üzerinde araştırmalar yapılmakta ve ayrı ayrı metodlar kullanılmaktadır. Bugüne kadar şark kayını, kestane, lübnan sediri, kızılçam, doğu ladin, batı Karadeniz sarıçamı ile uçak imaline elverişli türlerimiz üzerinde araştırmalar yapılmış bulunmaktadır.

d) Kontrplak, Kontrplak Nümune Alma ve Muayene Metodları Standardı :

TSE'nin 46 ve 47 numaralarını taşıyan bu standardları, Sanayi Bakanlığının teşebbüsü ile hazırlanmıştır. Kontrplak sanayii memleketimizde yeni değildir. İlk fabrika 1932 senesinde kurulmuştur. Bugün imalata devam eden yedi fabrika mevcuttur. Bu fabrikalar kayın, kavak, kızılağac, karaağac ve disbudak kullanmaktadır. Son zamanlarda çam ve ceviz de kontrplak imalatında kullanılmıştır. 1940 tarihli kontrplak tütüğine nazaran 1962 tarihli bu standard birçok yenilikler getirmiştir, gerek imalat ve gerekse yapıştırma bakımından son teknik gelişmeleri içine almış bulunmaktadır.

e) Ağaç Tel Direği Standardı :

56 numaralı ağaç tel direği standartı Elektrik Etüd İdaresinin tek-

lifi ile hazırlanmıştır. Demir ve betonarme direklerin yanında ağaç tel direkleri önemini kaybetmemiştir. Ucuzuğu, hafifliği, işleme, bakım ve tamir işlerinin kolaylığından dolayı ağaç tel direkleri bütün dünyada telefon, telgraf, alçak ve orta gerilimli elektrik hava hatları inşaatında kullanılagelmektedir. Dayanma kabiliyetinin az olması, ağaç direklerin en büyük kusurudur. Emprenye edilmek suretiyle bu kusur giderilmeye çalışılmaktadır.

Memleketimizde tel direği olarak kullanılan ağaç türleri: çam, ladin, köknar, meşe ve kestanedir. Ardıclarımızda kamçı kuyruklu fazla olduğundan dolayı standarddan çıkartılmıştır. Ormanlarımızın verebildiği emvalin gövde şekli ve vasıfları nisbeten düşük olduğundan standardda toleranslar dünya standardlarına, hatta Orman Genel Müdürlüğü ve PTT şartnamelerine nazaran daha geniş tutulmuştur. Standardda direklerin emprenye edilemeleri esası ve bazı hallerde mecburiyeti konmuştur. Tornalama, takoz ve konstrüksiyonları hakkında da kaideler vizedilmiş, sınıflamalar yapılmıştır.

f) Odun Lifi Levhaları ve Odun Lifi Levhaları Muayene ve Nümune Alma Metodları Standardı :

Odun lifi levhaları sanayiinin memleketimizde kurulmağa başlaması, artıkların kıymetlendirilebilmesi bakımından memnuniyet verici olmuştur. TSE 64 ve 65 numaralı standardlar odun lifi levhalarının imalatında her türlü esasları ihtiyaç etmektedir. Standardda lif levhaları gözenekli ve sert levhalar olmak üzere ikiye ayrılmış ve bunların şekil, boyut, tolerans, şisme, eğilme mukavemeti ve görünüşleri tarif ve tavsif olunmuştur. Gözenekli levhalarla aynı zamanda yalıtkan (izolasyon) levhalar da denilmektedir. Sert levhalar piyasada muhtelif ticari isimler altında satılmaktadır: Elka, Sümerlit, Selolit ve yüzü fenolik film ile kaplı olanları formika, Sümerlit'in imal olunduğu fabrikaya Orman Genel Müdürlüğü de ortak bulunmaktadır. Yonga ve talas levhaları bu standardın dışındadır.

(Orman Gn. Md. Teknik Haberler
Bülteninden alınmıştır)

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

TRANSMİSYON KAYIŞLARI

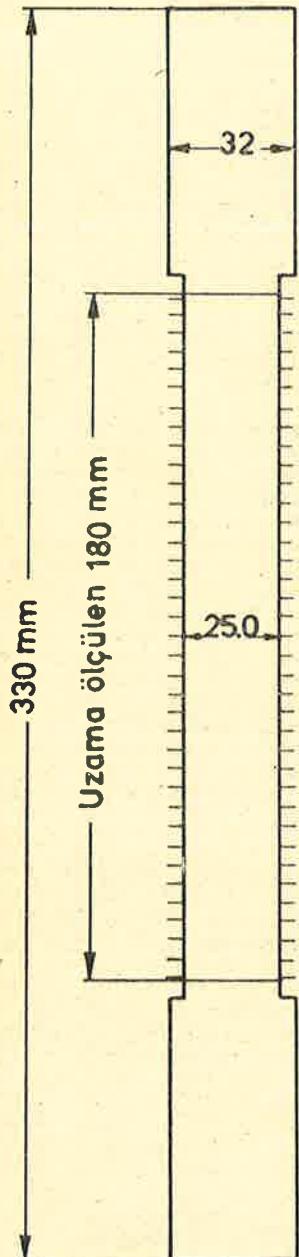
TS.

95/1

BİRİNCİ BASKI
NİSAN 1964

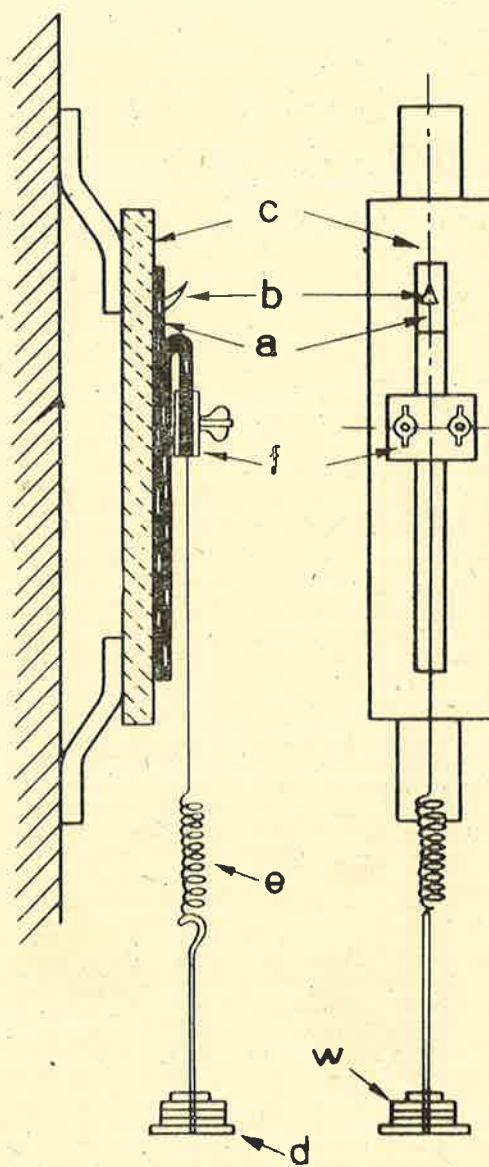
TRANSMISSION BELTING

UDK.

Sekil : 1

Nümunə parçası

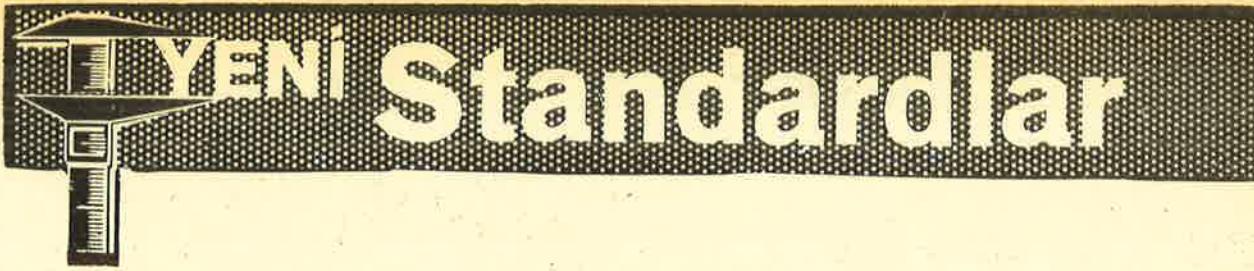
Sekil : 2

Katların ayrılma muayenesi aleti

b_ Çivi e_ Yay

c_ Tahta mesnet f_ Tesbit parçası

d_ Kefe w_ Ağırlık.

TRANSMiSYON KAYIŞLARI STANDARDI

Mahmut C. MUCUOĞLU

Transmisyon kayıslarının kuvvet iletim aracı olarak nekadar önemli oldukları ortadadır. Memleketimizde imalat sanayinin gelişmesi, artan bir hızla üretim makinalarının hizmete alınması ve işletilmesi ile mümkün olacaktır. Bunun için de gerekli gücün verimli bir şekilde makinalara iletilmesi gerekmektedir.

Kuvvet iletimi konusunda transmisyon kayısları öteden beri önemli bir rol oynamıştır. Bu sebeple Türk Standardları Enstitüsü gelişmekte olan memleket sanayii için gerekli görülen transmisyon kayısları standardına büyük önem vermiş, Enstitüde Teknik Kurulun kısa bir müddet önce yaptığı toplantıda Kösele Düz Kayıslar haric, «Bez Düz Kayıslar», «Bezli Balata Düz Kayıslar» «Kauçuklu Bez Düz Kayıslar» ait standard tasarıları kabul edilerek yayına alınmasına karar verilmiştir. Bundan böyle gerek memleketimizde imal edilecek ve gerekse diğer ülkelerden getirilecek transmisyon kayıslarının, pk yakında yürürlüğe girecek yeni Türk Standardları ile bir temele bağlanmış olması hem memleket ekonomisi ve hem de kullanacaklar için bir örnekliği sağlaması bakımından faydalı görülmektedir. Halen hazırlanmış bulunan Kösele Düz Kayıslar Standardı taslağı köselelere ait Türk Standardı hazırlayıp kabul edildikten sonra ele alınmak üzere ileriki bir tarihe bırakılmıştır.

Bugün endüstride kuvvet iletimi daha ziyade her makine için ayrı bir elektrik motoru ile yapılmakta ise de transmisyon kayısları, makinaların bir grup olarak işletilmesi halinde bir ana miline bağlı olarak bir motordan tahrik edildikleri için lüzumlu takat bakımından büyük ölçüde iktisadi avantaj sağlamaktadır. Bunun sebebi grubu teşkil eden her makinanın icabettirdiği ilk çalışma torkunun, azami ve asgari yüklenmenin ve boş zamanın birbirinden farklı zamanlarda oluşudur. Kayışla tahrik sisteminde buna değişgenlik (diversity) faktörü denilmektedir. Değişgenlik faktörü makina sayısı fazlaştıkça bu sayıya orantılı ola-

rak büyümekte ve kayışla tahrik sistemini daha ekonomik kılmaktadır. Hangi kuvvet iletimi sisteminin kullanılacağı mühendislik ekonomisi dayanan hesaplarla tesbit edilir. Ancak kayışla tahrikte, makinaların teker teker işletilmesi halinde gerekten güçten tasarruf sağlandığı gibi ilk kurma masrafları da azdır.

Buna karsılık daha büyük bir alana yayılır ve muhafazalarla, doğabilecek kazaları önleyici tedbirlerin alınması gereklidir.

Bez düz kayıslar, bezli balata düz kayıslar ve kauçuklu bez düz kayısların standardlarının hazırlanmasında endüstride ileri yabancı ülkelerin standardlarından özellikle malzeme ve işçilik ile kıyasal özellikler konularında İngiliz (B.S.), ölçülerde Alman (DIN) standardlarının geniş ölçüde faydalانılmıştır.

Proje hesaplarının doğru olarak yapılabilmesi için transmisyon kayısları gibi özellikle kuvvet iletiminde kullanılan malzemenin fizikal özelliklerinin kesin olarak bilinmesi gerekip ve vasıflarının müteccanis olması esastır. Bu amaçla toleranslar ile birlikte kayıt genişlikleri tablo halinde verilmiştir. Ayrıca kayıt boyunca müsaade edilen kalmak toleransı da belirtilmiştir. Pratik yoldan ticari amaçla gerek ucu

ve gerekse uçsuz kayısların uzunlukları verilmiştir.

Kayısların fiziksel özellikleri bakımından kopma ve uzama dayanımının büyük önemi vardır. Bu amaçla kayısların imalinde kullanılan bezin her tip kayışa ait kopma ve uzama dayanımı belirtilmiş ve katların ayrılması deneyinde uygulanacak yükler verilmiştir. Kalitenin tesbiti yönünden ihzar ve imalata ait muayene ve deneyler bahis konusu edilmiştir. Buniarla ilgili olarak nümuneme alma esasları ile tesellüme arzedilen mamüllerin ne oranda muayeneye tabi tutulacağı tesbit edilmiştir. Ayrıca nümunelerin hazırlanmasında gözönünde bulundu rulacak nem ve sıcaklık gibi hava şartları ve beklemeye müddeti de açıklandı. Bezlerin uzama, kopma ve katların ayrılma muayeneleri belirli bir esasa bağlanmıştır. Ayrıca bezli balata düz kayıslardaki balata miktarı ve kalitesi ile, tayıni metodu verilmiştir. Son olarak kayısların piyasaya arz şekli belirlenmiş, işaretleme, paketleme ve ambalaj gibi konular bir esasa bağlanmıştır.

Bez düz kayıslar, bezli balata düz kayıslar, kauçuklu bez düz kayıslar standardları olarak makina imalat sanayinin gelişmesi için gerekli kuvvet iletimini bir esasa bağılıyan bu üç standardın memleketimiz için hayırlı olmasını dileriz.

İMAR ve İSKAN BAKANLIĞI'ndan

Bakanlığımızın daimi Yapı Malzemesi Sergisinde en son mamüllerini ve mamül çeşitlerini teşhir etmek isteyen Yapı Malzemesi, Sanayici ve imalatçılarının Yapı Malzemesi Genel Müdürlüğüne baş vurmaları rica olunur.

TSE GENEL KURULU ÜYELERİ

I. TEMSİLCİ ÜYELER :

A. GRUBU

1 — Ankara Üniversitesi :

- a) Fen Fakültesi Prof.Dr.Enis Erdik
 b) Ziraat Fakültesi Prof.Dr.Kâzım Köylü
 Prof.Dr.Turgut Yazıcıoğlu

2 — Atatürk Üniversitesi :

- Ziraat Fakültesi Dr. Ali İstar

3 — İstanbul Üniversitesi :

- a) Fen Fakültesi Prof. Dr. Mehmet Oluç
 b) İktisat Fakültesi Dr. Adnan Berkeli
 c) Orman Fakültesi

4 — İstanbul Teknik Üniversitesi :

- a) Elektrik Fakültesi Prof. Haldun Gürmen
 b) İnsaat Fakültesi Prof. Bekir Postacıoğlu
 c) Maden Fakültesi Doc. Dr. Recep Safoğlu
 d) Makine Fakültesi Ord. Prof. Dr. Hilmi İleri
 e) Mimarlık Fakültesi Doc. Sedat Gürel

5 — Ege Üniversitesi

- Ziraat Fakültesi Prof.Dr.M. Harmancıoğlu

6 — Ortadoğu Teknik Üniversitesi :

- a) Mühendislik Fakültesi Prof.Dr.Tarık G. Somer
 b) Mimarlık Fakültesi Yard.Prof.Atila Bilgütay

7 — İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri :

- a) Ankara Akademisi Prof. Necati İşçi
 b) Eskişehir Akademisi Prof. Dr. Suat Keskinoglu
 c) İstanbul Akademisi Prof. Yahya Adnan Suner
 d) İzmir Akademisi Prof. Ali Haydar Eriskin

8 — İlim Müseseseleri :

- a) İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Prof.Dr.Feridun Özgür
 b) İstanbul Teknik Üniversitesi Elektroteknik Kurumu Prof. Emin Ünalan
 c) İstanbul Teknik Üniversitesi İsi Tekniği ve Ekonomi Arastırma Kurumu Prof. Nejat Aybers
 d) İstanbul Teknik Üniversitesi Yapı Arastırma Kurumu Prof. Tulù Bavtin
 e) İstanbul Teknik Üniversitesi Ziraat Makinaları Muavene ve Arastırma Merkezi Prof.Dr. İ. Hakkı Öz
 f) Tarım Bakanlığı Orman Arastırma Enstitüsü Bahattin Avık
 g) Robert Kolej Arastırma Merkezi Prof.Dr.Necmi Tanvolac
 h) Tekel Enstitüleri Müdürlüğü Sadiye Enercan
 i) Produktivite Merkezi Mehmet Odabas
 j) İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi Emin Boysan
 k) Siyaset Bilgiler Fakültesi Sehircilik ve İskân Enstitüsü Mehmet Aktan

9 — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Kâzım Turgav
 Ziya Günay
 Kemal Noyan
 Hamza Özmen
 Ahmet Aksan
 Nejat Türkân
 Ekrem Kangal
 Medeni Soysal
 Ayhan Ertan
 Mustafa Seyrek

B. GRUBU :

1 — Bakanlıklar :

- a) Basbakanlık Devlet Plânlama Teskilâti Müsteseriği Nejat Ölcen
 b) Ticaret Bakanlığı Mustafa Fethi Ariemre
 c) Sanayi Bakanlığı Muzaffer Uyguner

- d) İmar ve İskân Bakanlığı Cemal Tertemiz
 e) Millî Savunma Bakanlığı Tuğuml. Enver Demokan
 f) Millî Eğitim Bakanlığı Saip Develi
 g) Bayındırlık Bakanlığı Mesut Gün
 h) Saâlik ve Sosyal Yardım Bakanlığı Niyazi Ervol
 i) Tarım Bakanlığı Ömer Buçukoğlu
 j) Ulaştırma Bakanlığı Özhan Erdemgil

2 — Teşekkürler :

- a) D.D.Y İşletmesi Genel Müdür-lüğü Cemal Üner
 b) Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Râtin Ergil
 c) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Nazmi Karatekin
 d) Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Direktörlüğü Korkut Öngün
 e) Etibank Genel Müdürlüğü Nurettin Norman
 f) Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü Nazim Kayakiran
 g) Karavolları G. Md.lüğü Tahsin Arnav
 H. Tahsin Önalı
 ğ) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü G. Md.lüğü Ömer Eskici
 h) Makina ve Kimya Endüstriyi Kurumu G. Müdürü Cemal Ersever
 i) Petrol Ofisi G. Müdürü Ömer Sevkal
 j) PTT İşletme G. Md. lüğü Kâmil Oba
 k) Sümerbank G. Müdürü Haldun Aydinonat
 l) Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Mazhar Avkut
 m) T.C Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü Cavit Börçbaşan
 n) Türkiye Cimento Sanayii T.A.S. Emin Bezer
 o) Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Müsesesi
 ö) Türkiye Emlâk Kredi Bankası Mithat Ercetin
 p) Türkiye Kömür İşletmeleri G. Müdürü Faik Gencer
 r) Türkiye Petrolleri A.O. Kâmil Erdik
 s) Türkiye Sellüloz ve Kâğıt Fabrikaları İşletmesi Dr. Osman Y. İzgi
 s) Türkiye Seker Fabrikaları A.S. İhsan Ergül
 t) Denizcilik Bankası T.A.O. Yusuf Akdoğan
 u) T. Ziraat Donatım Kurumu Genel Müdürlüğü Nejat Emirli
 v) Azot Sanayii T.A.S. Asım Mantıkçı
 x) Adana Cukurova Pamuk T.S.K. Birliği Yasar Sungur
 v) Giresun Fındık T.S.K. Birliği Ali Gülertekin
 z) İzmir İncir. Üzüm, Zeytinyaşı Pamuk T.S.K. Birliği Feridun Sipahioğlu

C. GRUBU :

1 — Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği

Nuri Ciritoğlu
 Orhan Erden
 Fuat Dağdeviren
 Berin Beydağı

2 — Ticaret Odaları :

- a) Ankara Ticaret Odası Muhterem Erkmen
 b) İstanbul Ticaret Odası Tahsin Dolgun
 c) İzmir Ticaret Odası Ahmet Gürer
 Kemâl Bingöl
 Sadi Sanver
 Mehmet Küçükdeveci
 Muammer Kavhan
 Hasan Güven

3 — Sanayi Odaları :

- a) İstanbul Sanayi Odası Faruk Gönel
 Ertuğrul Soysal
 b) Ege Bölgesi Sanayi Odası Kemal İve
 Enver Selav

4 — Ticaret ve Sanayi Odaları :

- a) Adana Ticaret ve Sanayi Odası
- b) Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası
- c) Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
- d) Eskisehir Ticaret ve Sanayi Odası
- e) Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası
- f) İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası
- g) Konya Ticaret ve Sanayi Odası
- h) Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
- i) Samsun Ticaret ve Sanayi Odası
- j) Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası

5 — Ticaret Borsaları :

- a) Ankara Ticaret Borsası
 - b) Adana Ticaret Borsası
 - c) Bursa Ticaret Borsası
 - d) Erzurum Ticaret Borsası
 - e) Edirne Ticaret Borsası
 - f) İstanbul Ticaret Borsası
 - g) İzmir Ticaret Borsası
 - h) Konya Ticaret Borsası
 - i) Eskisehir Ticaret Borsası
Adnan Özberk	
Turhan Tanrıver	
Ruhi Üstenci	
Münir Köşkü	
Rifat Yılmazer	
Asım Ak	
Mehmet Erel	
Sabahattin Tanık	
Hanefi Cınar	
Cahit Gürol	

6 — Bankalar

- Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Müeyyvet Kerimol
7 — İhracatçı Birlikleri :

- a) Karadeniz Bölgesi İhracatçıları Birliği
 - b) İstanbul İhracatçıları Birliği
 - c) İzmir İhracatçıları Birliği
 - d) Kars Canlı Hayvan Madde ve Mamulleri İhracatçıları Birliği
 - e) Mersin İhracatçıları Birliği
Kemal Peker	
M. Zekai Ülker	
Rauf Baydar	
Selahattin Sanver	
Sabahattin Süvari	
Saadettin Cömert	

8 — Hususî Teşekkürler :

Ereğli Demir ve Çelik T.A.S. Suphi Yavasca

II. TABİİ ÜYELER :

1 — Standard hizmeti ile görevli Bakanlıkların bu hizmeti gören daire Amirleri :

- a) Ticaret Bakanlığı Standardizasyon Md. Fasih Atam
- b) Sanayi Bakanlığı Sanayi Dairesi Reisi Sabahattin Teoman
- c) İmar ve İskân Bakanlığı Yapı Malzemesi G. Md. Turhan İskit
- d) Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri G. Md. Mehmet Hemşinlioğlu
- e) Tarım Bakanlığı Orman Genel Md. Sahap Erdem

2 — Hazırlık Grupları Başkanları :

- a) Elektrik Hazırlık Grubu Başkanı Havdar Resit Kök
 - b) İnşaat Hazırlık Grubu Başkanı Fevvez Köksal
 - c) Kimya Hazırlık Grubu Başkanı İzzet Erksal
 - d) Laboratuvar Hazırlık Grubu Başkanı Prof. Mecit İbrahim Okay
 - e) Maden Hazırlık Grubu Başkanı Dr. Tahsin Yalabık
 - f) Makina Hazırlık Grubu Başkanı Cenan Sahir Silan
 - g) Mevzuat Hazırlık Grubu Başkanı Faruk A. Sünter
 - h) Mühendislik Hizmetleri Hazırlık Grubu Başkanı M. Ali Oksal
 - i) Tekstil Hazırlık Grubu Başkanı Nihat Mumcu
 - j) Ziraat Hazırlık Grubu Başkanı Prof. Kâzım Köylü
- Kurulu Başkanları**
Faruk A. Sünter

**HER İŞ İÇİN AYRI BİR ZIMPARA TAŞI VARDIR
UYGUN OLANI KULLANINIZ**

Norton Taşları iyi malzemeden, en iyi metodlarla yapılmaktadır. İmalâtta gösterilen titizlik ve kalite kontrolu sayesinde mükemmel bir taş dengezi ve yapısı sağlanmıştır. Norton Taşının üstün evsati taşın bütün ömrü boyunca devam eder. İşinize uygun taşın seçilmesi için Müsessemiz her zaman emrinizdedir.

MEHMET VASFİ MÜESSESESİ

Tesis Tarihi : 1920
P. K. 143 İstanbul
Telefon : 44 75 90
Telgraf : VASFİ - İSTANBUL

Bankalar Caddesi 71-73

GALATA - İSTANBUL

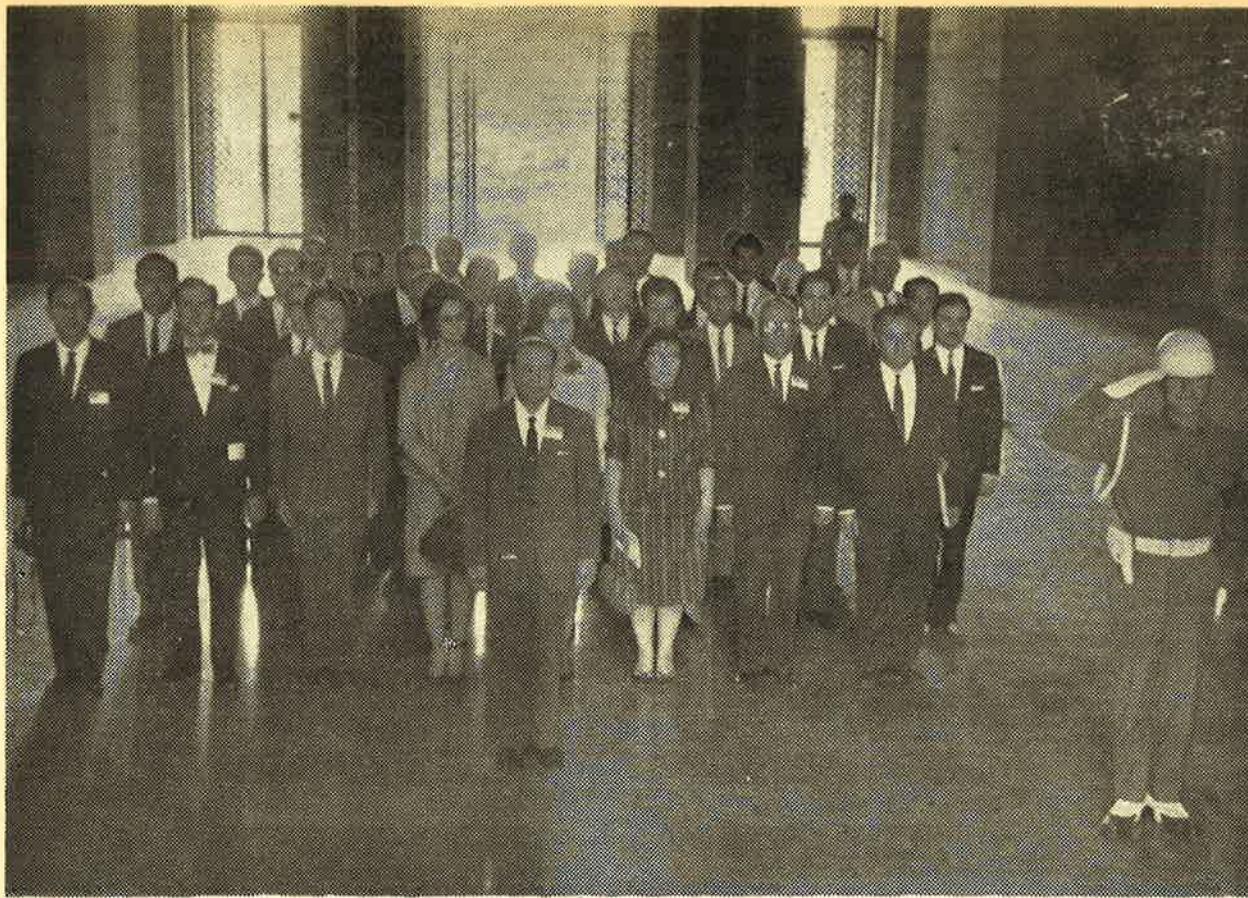

Ankara İrtibat Bürosu :
Mithatpaşa Caddesi 33/1
Telefon : 12 00 78
Telgraf : VASFİ - ANKARA

**ENDÜSTRİ - ARAŞTIRMA - ÖĞRETİM
MUHABERE - SAĞLIK İŞLERİ İHTİYAÇLARI**

TSE Genel Kurulu temsilcileri açılış töreninden sonra Büyük Ata'nın huzurunda

TSE Sitesi inşaatı tamamlandı ve hizmet binaları törenle çalışmaya açıldı

29 Mayıs 1964 Cuma günü Necatibey Caddesinin Polis Enstitüsü ile İstatistik Enstitüsü arasında 5 blok halinde inşa edilen TSE Sitesinin hizmet binaları çalışmaya açıldı.

Bayraklarla donatılmış binaların Eğitim Merkezindeki büyük konferans salonunu davetliler ve Genel Kurul üyeleri saat 10.00 dan itibaren doldurmaya başladilar.

Ön sıralardan itibaren Cumhurbaşkanı adına Genel Sekreter Nasır Zeytinoğlu, Ticaret Bakanı Fenni İslimiyesi, Sanayi Bakanı Muammer Erten, Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi Raymond A. Hare, diğer dost memleketlerin Büyükk ve Orta Elçileri ve elçilik erkânı, senatör ve milletvekilleri, Ankara Valisi Enver Kurray, Ankara Belediye Başkanı H. Sezai Erkut, Generaller, Bakanlık Müsteşarıları, Genel Mü-

dürler, TSE dostları, Genel Kurul üyeleri törende hazır bulunmuşlardır. Saat 10.35 de TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter kürsüye gelerek yarı saat kadar süren açılış ko-

nuşmasını yapmıştır. (Bu konuşmanın özetlenmiş metni ayrı sütunlarda verilmiştir.)

Son olarak Sanayi Bakanı Muammer Erten kürsüye gelmiş, kısa ve veciz bir konuşma yaparak, standardların ve TSE' nin öneminden, Bakanlığının Enstitü ile kurduğu yakın işbirliğinden söz açmıştır. Kendisinden önce konuşan Amerikan Büyükelçisinin memleketimiz için beyan ettiği güzel duygular ve sözlerle, bu büyük eserin gerçekleşmesine Amerika'nın TSE' ye yaptığı malî ve teknik yardımdan ötürü Hükümet adına teşekkür etmiştir.

Bu konuşmadan sonra salondan hep beraber çıkışmış ve A Bloku kapısına gerilen kırmızı-beyaz kurdelâyi Nasır Zeytinoğlu: «Cumhurbaşkanı adına Enstitü'yü açıyorum. Hayırlı ve uğurlu olsun» sözleriyle kesmiş ve binalar dolaşmıştır.

Sanayi Bakanı Sayın M. Erten konuşmasını yaparken

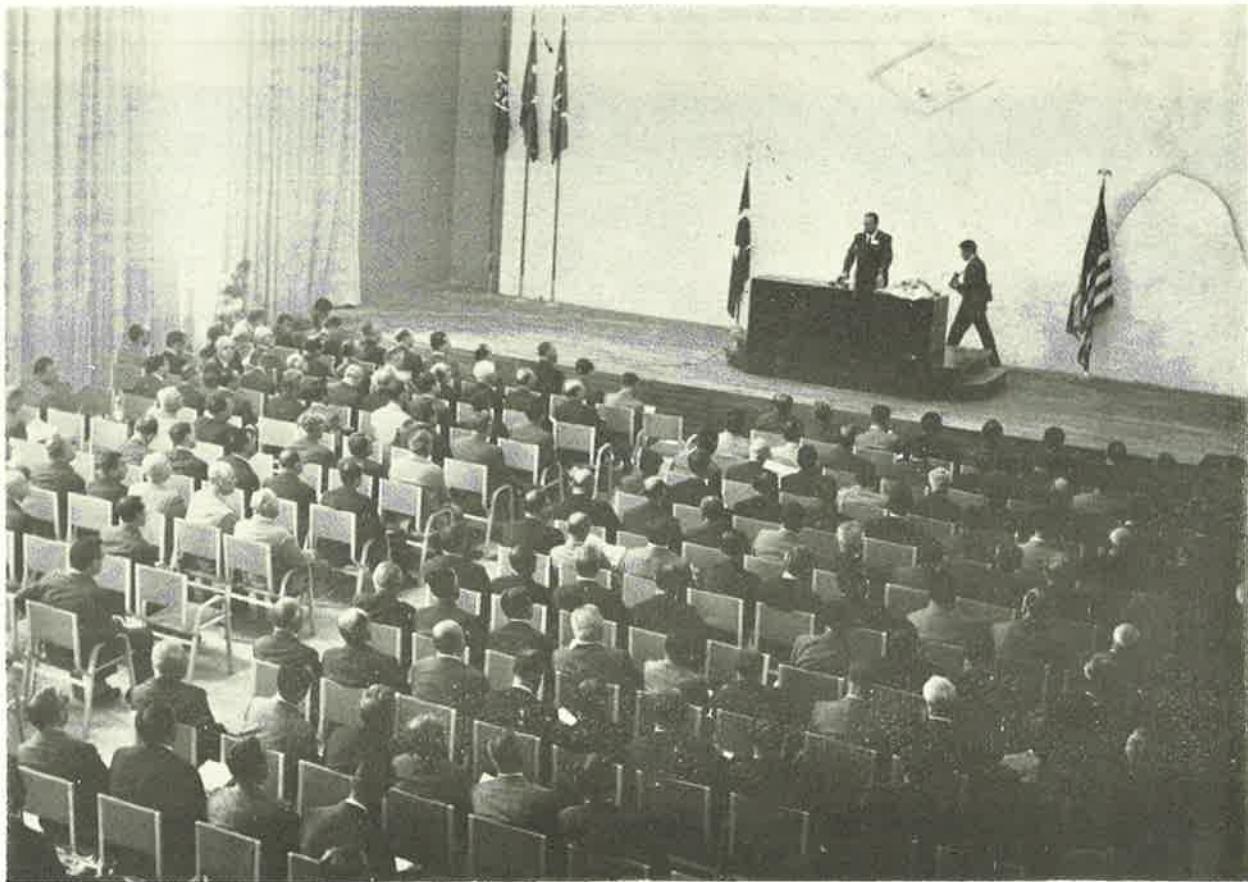
AÇILIŞ VE GENEL KURUL'DAN ANILAR

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Násır Zeytinoğlu, Cumhurbaşkanı adına hayırlı ve uğurlu olması dileğile A Bloku kapısına gerilen kırmızı - beyaz kurdelayı keserken

Açılış merasiminden iki ayrı görünüş

TSE Başkanı açılış konuşmasını yaparken

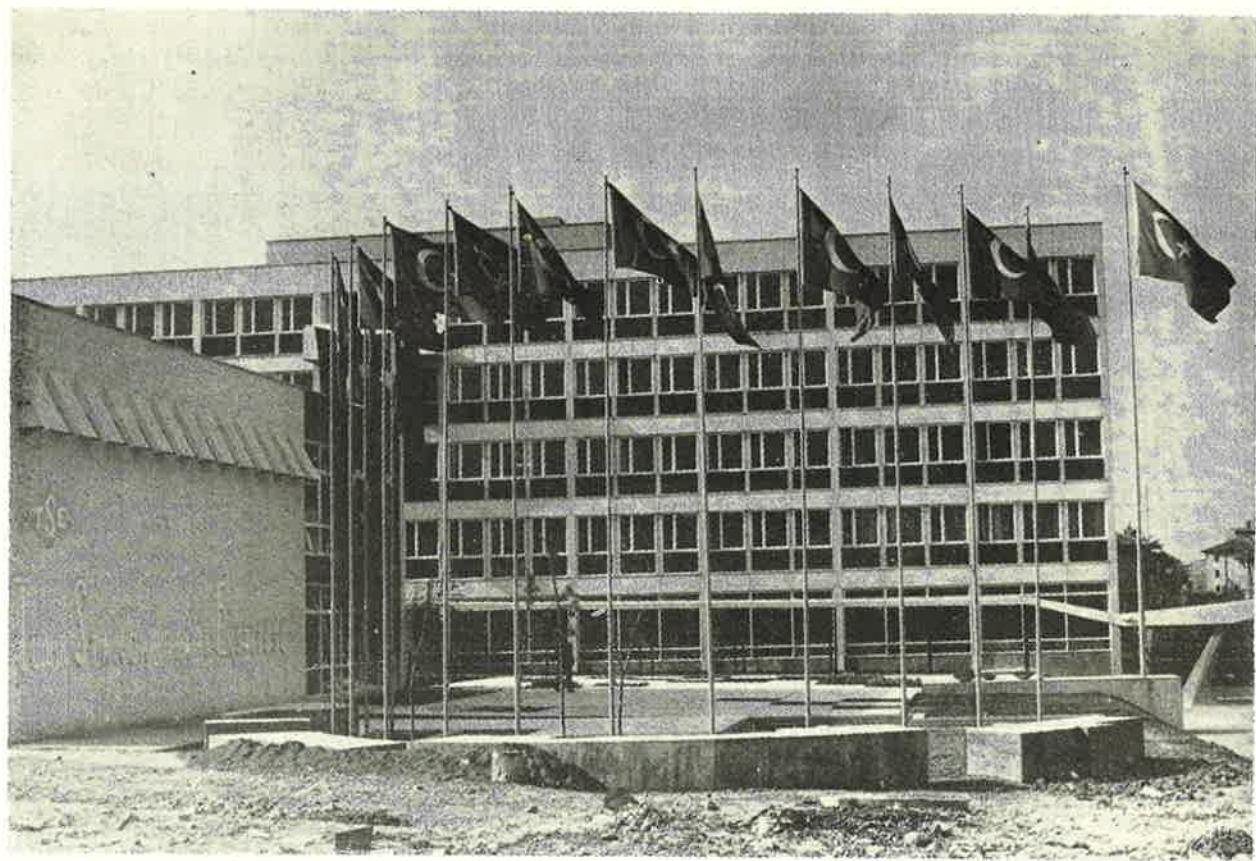
TSE Genel Kurulunda konuşanlar (Soldan sağa : Nurettin Norman, Ord. Prof. Dr. Hilmi İleri, Prof. Bekir Postacıoğlu,

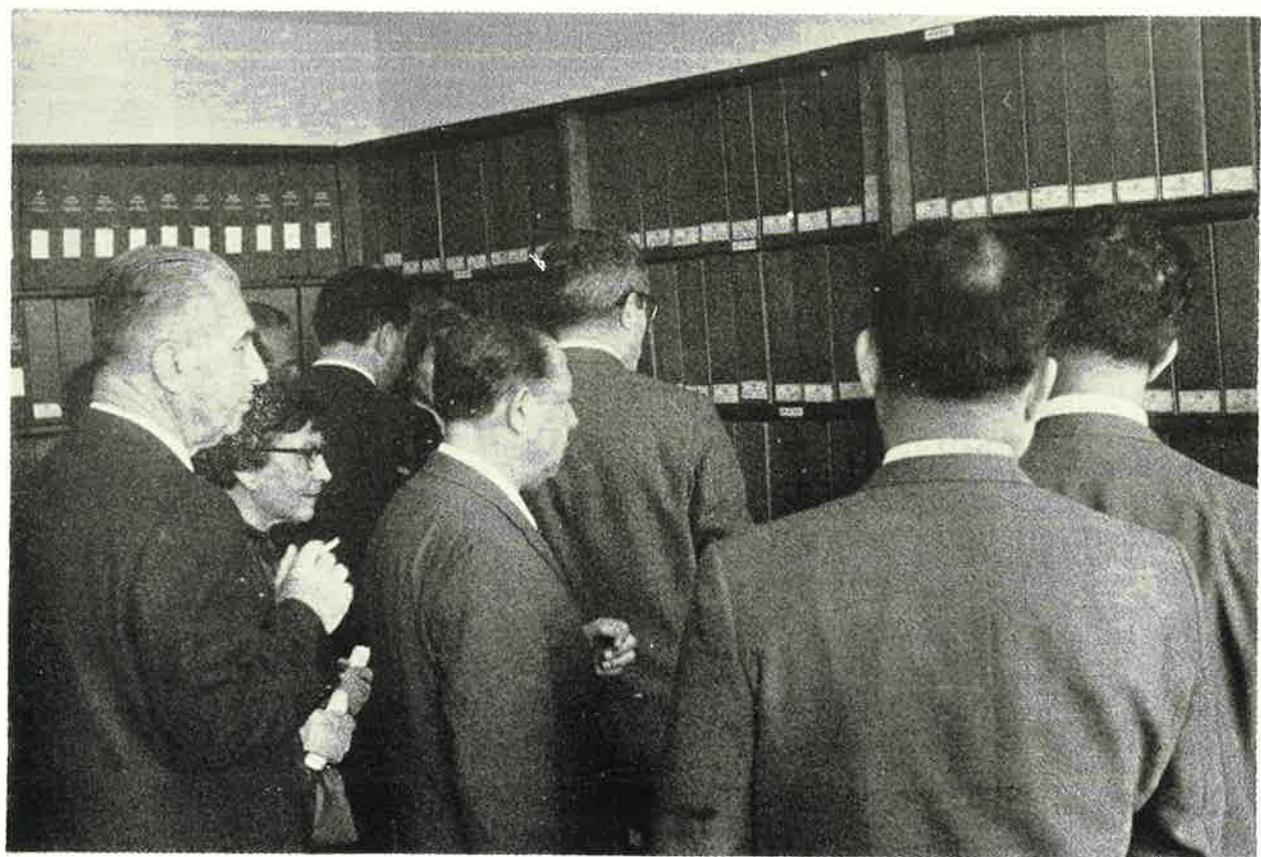
Ticaret Bakanı Sayın Fenni İslimyeli, Senatörler ve TSE Başkanlık açılış töreninde binaları gezerken.

tafa Seyrek, Sebahattin Teoman, Kâzım Turgay, Prof.Dr. Necmi Tanyolaç, Faruk A. Sünter)

TSE Hizmet Binalarının açılış günündeki ön avlu manzarası

Davetliler TSE'in milletlerarası arşivini incelerken

TSE Binalarının açılış töreninde yapılan konuşmalar

TSE binalarının açılışı münasebetile yapılan törende Amerikan Büyükelçisi Raymond A. Hare ve TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter'in yaptıkları konuşmaları aşağıda veriyoruz.

TSE Başkanının konuşması

(Özet olarak)

mis standardların bulunmasına bağlıdır.

Türk Standardları Enstitüsü kurulurken bu temel düşüncelerin gerçekleştirilmesi amaç edinilmiştir.

Bugün Enstitü tarihinde sayılı bir gündür. Sitemizi huzurunuzla açarken büyük bir sevinç içindeyiz. İtiraf etmek isteriz ki, biz bu binaları mefruatu ile de tamamlayarak bir müddet sonra açma kistirdik. Fakat, Umumi Heyetimizi kanunen Mayıs ayında toplamak zorunda olduğumuz için ikinci büyük günümüztü birleştirmek yoluna gittik. Aynı zamanda bugün İstanbul'un fetihinin yıldönümüdür. Fatih'in oğlu İlkinci Beyazid da, bilindiği gibi memleketimizde bugünkü anlamda standardızasyonu kurmuş zattır. Bütün bu rastınlıqları kaçırılmamak için bazı kusurlarımızı olmussa maazır görüleceğimizi ümid ediyoruz.

TSE 1954 yılında Odalar Birliği bünyesinde doğdu. Fakat asıl gelişmesi 1961 yılında kabul edilen 192 sayılı Kanunla başlar. Bu tarihten sonra Milli Müdafaası Bakanlığının bağısladığı bu arsa üzerine, Türk - Amerikan işbirliğinin temin ettiği finansmanla bu binalar gerçekleştirılmıştır.

— Bu sitenin gerçekleştirilmesi yanında Türk Standardları Enstitüsü standart yapma gayretlerini devamlıtmış ve 1954 den 1961 e kadar 40 a yakın standart hazırlamışken yalnız son yılda 64 standart kabul etmiş ve 300 e yakın standart üzerinde de çalışmalarını ilerletmiştir.

TSE Milletlerarası Standardızasyon Teşkilatına 1955 den beri katılmış olup geçen senedenden beri de İcra Konseyine seçilmiş bulunmaktadır. Milletlerarası Elektroteknik Komisyonuna da üye olan TSE halen OECD'nin standart çalışmalarına da filen katılmaktadır.

Bugün TSE (Türkiye'de Standardızasyon ve Türk Standardları Enstitüsü) adını taşıyan büyük bir kitabı satışa çıkarmıştır. Bütün bu konular orada derinliğine incelemlis belgeler, kanun ve tüzükler ekler arasında yer almıştır.

Onun için sözlerime burada son verirken beni lütfen dikkatle dinledığınız için tekrar teşekkür eder ve TSE binalarının memlekete hayırlı olmasını dilerim.»

Amerikan Büyükelçisinin konuşması

(Tam metin)

«Yeni binalarının açılışı münasebetile Türk Standardları Enstitüsünü Amerikan Hükümeti ve sahsem adına tebrik etmek ve ister resmi şahsiyet isterse bir imalatçı, eğitimiçi, iş adamı, bilgin veya müstehlik olsun, Türk vatandaşları için bunların temsil ettiği gelişmeden dolayı takdirlerimi ifade etmek isterim.

Bu binalarda yapılacak işten bütün vatandaşlar faydalananacaktır. Çünkü esas standardların geliştirilmesi piyasada doğruluk ve bir endüstriyel ve ekonomik devletin kalkırması ve gelişmesi için elzemdir. Takip edeceğim faaliyet programını tesbit ederek Türk Standardları Enstitüsünü destekleyen bir teşkilatın bulunması dikkate değer bir husustur. Bu idare konseyinin geniş ve Devlet çapında bir desteği sahip olması bu Enstitünün milli kalkınmada oynadığı eşsiz role, kuvvetle işaret etmektedir. Bu konseyin üyeleri tamamen akademik, tamamen resmi veya tamamen ticari sahaya mensup olmayıp, ülkeyi kalkındırmak üzere üçü bir arada ahenk içinde çalışmaktadır.

Yeni bir ev için kullanılan ve bugün bu münasebetle de kullanılabilecek eski bir tabir vardır: «Allah bu evi kurtlardan korusun.» Bu yeni binaları da Allah karıskılık, güçlük veya dermansızlıktan korusun, bu binalar Türkiye'ye hizmet edecek fenni gelişmelerin tahakkuku yolundaki gayretlerde kullanılın. Bu binaların Türkiye Devletinin milli gayelerinin tahakkuk yolunda ilerlemesini mümkün kılmaması da temenni ederim.

Evvelce de ifade ettiğim gibi, Türkiye'ye beslediğim kırk senelik ilgi ve Türkiye'deki hizmetime dayanarak, Türkiye'nin yeniden büyük lideriniz Atatürk tarafından işaret edilen istikbaline doğru ilerlediğine inanıyorum. Türkiye'ye inanıyorum. Geleceğinize inanıyorum. Aynı zamanda kendi memleketimin geleceğine de inanıyorum ve geleceklerini müdriç bulunan Türkiye ve Amerika'nın, bizler ve bütün iyi niyetli insanlar için vaitkar bir istikbale doğru bir arada ve güvenle ilerleyebildiklerinden dolayı memnunum. Eğer bu inanca sahipsek, eğer buna bağlı isek, bunu tahakkuk ettireceğiz ve ettermeliyiz.

Sizleri tebrik eder ve bugün beni buraya davetinize teşekkür ederim.»

TSE GENEL KURULU TOPLANDI

Türk Standardları Enstitüsü 1964 Genel Kurulu 29 Mayıs Cumagünü saat 14.30 da yeni binasının Eğitim Merkezi salonunda toplandı.

Genel Kurul üyeleri, toplantıdan önce Büyük Atatürk'ün Anıt Kabrini ziyaret etmişler, bir gelenek koyarak saygı duruşunda bulunmuşlardır. Yönetim Kurulu Başkanı, Anıt Kabir hâtira defterine şu cümleyi yazmıştır:

«Gösterdiği yolda ve içinde Türk Standardları Enstitüsü Atasına läyk olmağa çalışmaktadır. 29.5.1964

TSE Sitesinin Açılışı
F. A. Sünter»

Anıt-Kabir dönüsü Genel Kurul, Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Sünter'in kısa bir konuşması ile açılmış ve yapılan seçim sonunda Genel Kurul Başkanlığına Faruk Gönel Başkan Vekilliğine de Prof. Dr. Necmi Tanyolaç ile Prof. Dr. Turgut Yazıcıoğlu seçilmişlerdir.

Geçen Genel Kurul tarafından seçilmiş bulunan Bütçe ve Kadro İnceleme Komisyonu aynen iş başında bırakıldıktan sonra, gündemdeki maddelere göre Faaliyet, Mali ve Denetleme Kurulu Raporlarının incelenmesine geçilmiştir.

Bu konuda ilk sözü Nurettin Norman aldı. TSE'yi bugünkü seviyesine ulaştıran ve yeni sitesine kavuşturanlara minnet ve şükranlarını belirterek sözü başlayan Norman, bazı küçük uyarmalar ve temennilerde bulunacağından bahisli sözlerine devam etmiş ve özellikle bugün için birkaç Bakanlığın mali yardımını gören TSE'nin bundan böyle başta en çok işveren Ticaret ve diğer ilgili bütün Bakanlıkların bütçelerine koymaları yakkınlıklarla işbirliklerine uygun bir şekilde yardımcı olmalarını dilemiştir.

Hatip ayrıca standardların numaralandırılması konusunda izahat istemistiştir.

İkinci olarak kürsüye gelen Ord. Prof. Dr. Hilmi İleri bugünkü baş-

ıların yeni bir merhale olduğunu, TSE'den daha büyük başarılar beklediğini ifade etmiş ve standartizasyon fikrinin yurta yayılması amacıyla bu yıl tanıtma faaliyetine daha geniş yer verilmesini temenni etmiş, özellikle konferanslar verilmesi konusu üzerinde durmuşlardır.

Daha sonra söz alan üyelerden sırası ile Prof. Bekir Postacıoğlu mütalâaya gönderilen standard tasarımlarındaki terim meselesini, standardların memleket şartlarına uygunluğunu, Mustafa Seyrek: Standardlar hazırlanırken Mühendis ve Mimar Odalarından da mütalâa alınması konusunu ele almışlar ve TSE hakkında iyi niyet ve temenni-

Türk çimentolarının, Ortak Pazar memleketleri çimento standardlarına uydurulması konusuna da değinen, Teoman son olarak TSE binalarının projesini yapan mimarları da hayırla yadetmiştir.

Bundan sonra tenkitleri cevaplandırmak üzere söz alan TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter konuşanların takdir ve tebriklerini ifade eden sözlerine ve tenkitlerine teşekkürle konuşmasına başlamıştır:

«Konuşanlara teşekkür ederim. Bazı arkadaşlar tenkit sözünü kullanırken çekindiler. Halbuki biz çalışma gücümüzü onların tenkitlerinden alıyoruz» demiştir.

Faaliyet Raporuna ek olarak Türk Standardları Enstitüsünün gerek yurt içinde gerek yurt dışındaki çalışmaları hakkında geniş izahat veren Sünter, bu arada kendisinden önce konuşanların sorularını da cevaplandırmıştır.

Sünter'den sonra kürsüye gelen Yönetim Kurulu Üyesi Kâzım Turgay, Türk Standardlarının numaralandırılması hakkında izahat vermiştir.

Gündemin 4. maddesinin müzakeresi Genel Kurulca kâfi görülerek, Faaliyet Raporu, Denetleme Kurulu Raporu, Mali Rapor kabul ve Yönetim Kurulu oy birliği ile ibra edildi.

Kongre Başkanı, yapılan konuşmaların işığı altında başta Başkan Sünter olmak üzere Yönetim Kuruluna tebrikleri tescil ettirdikten sonra TSE'nin 1964-65 dönemine Bütçesi, Kadro Cetveli, ve İş Programını oya koydu ve bunlar oy birliği ile kabul edildi.

Bunu takiben görev sürelerini tamamlayan Hizmet Grubu Başkanlarının yerine yenilerinin seçimine geçildi. Eski Başkanların yine görevlerinde kalmasını öngören Kâzım Turgay'ın teklifi oy birliği ile kabul edildi.

Yönetim Kurulundaki görev sü.
(Devamı 28. sayfada)

lerini belirtmişlerdir.

Faaliyet Raporu, Mali Rapor ve Denetleme Raporları üzerine son sözü Sanayi Bakanlığı Sanayi Dairesi Başkanı Sabahattin Teoman aldı.

Teoman son derece belig ve uzun konuşmasına:

«Bu bina muhteşem bir eserdir. Başarı büyültür. Kutlama, tebrik ve teşekkür kelimeleri hislerimi ifade etmeye yetmez. Benim gönüle göre bu hizmete karşı teşekkür, emeği geçenleri kutacaklayarak yapmak gereklidir» sözleriyle başlamış ve memleketimizde standartizasyonun ulaştığı merhale, bu konuda Sanayi Bakanlığının görevleri ve çalışmaları hakkında izahat vermiştir.

1963 - 1964 DÖNEMİNDE

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜNÜN ÇALIŞMALARI

Millî sanayi ve ticaretimizin her gün biraz daha artan Standard isteklerini zamanında ve gerektiği gibi karşılamak üzere yurdumuzdaki eleman ve imkânlardan faydalananma yolundaki gayretler arttırlımlı ve bunun verimli sonuçları görülmüştür

1963 - 64 DÖNEMİ FAALİYET RAPORU

Genel çalışmalar

Bu faaliyet dönemi süresince de Avrupa'da Standard Birliğini kurmağa yönelik çalışmalar, arası devam etmiş ve geçen her gün biraz daha yayılıarak müstahsil ve müstehtilik birçok memleketi içine almıştır.

Okadar ki, Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada gibi çok uzaklarda bulunan bazı memleketler dahı Avrupa İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatının çabuk bozulur maddeler standardizasyonu ile görevli grupuna katılmak ihtiyacını duyarak müracaatta bulunmuşlardır.

Dünya piyasalarında etkisini gösterecek bu teşebbüsün önemini önceden takdir eden TSE, daha baştan adı geçen çalışmalarla yakından ilgilenip, Ticaret Bakanlığı delâletiyle, yapılan anlaşmalara üye olmamızı sağlamış ve yerli mahsullerimizin bahis konusunu edileceği toplantılaraya fullen katılmak, yahut bliğ göndermek suretiyle buralarada millî menfaatlerimizi savunmuş, ihraç mallarımızın dış piyasalarda sürümlünü ve gerçek değeri ile saatılması geliştirmek yolunda payına düşen hizmeti yapmıştır.

Son iki yıl içinde Yabancı Sermayeyi Tesvik Kanundan faydalanan suretiyle kurulmuş olan sanayinin yanı başında bunlara yardım-

ci olacak yerli sanayi de doğmaga başlamış ve yurdun her tarafında görülen imar ve inşaat dolayısıyla yapı malzemeleri imal eden fabrikaların sayısı artmış, bilhassa kauçuk ve plastik sanayiinde çok hızlı bir gelişme olmuştur.

Bunun normal bir sonucu olarak TSE'den istenilen sanayi mamülleri standartları da arttığı için bu ihtiyaça gerekten önem verilerek açıklanan sanayi konularında ön planda gelen madde ve mamüllere ait standartlar üzerinde çalışmalar yapılmıştır.

Bu arada;

Geçen yıl yürürlüğe giren Devlet Kalkınma Planının uygulanması ve alınan sonuçların gözden geçirilmesi amacıyla görevli Bakanlık ve müesseselerin düzenledikleri toplantıların tümüne temsilci gönderilmiş, standardizasyon yönünden yapılan çalışmalar ve alınan tedbirler hakkında ilgiliere bilgi verilmiş böyleslikle TSE hizmetleri yerine getirilmiştir.

Millî sanayi ve ticaretimizin her gün biraz daha artan standard isteklerini zamanında ve gerektiği gibi karşılamak üzere de yurdumuzda bulunan eleman ve imkânlardan faydalananma yolundaki gayretlerimiz artırılmış ve bunun verimli sonuçları görülmüştür.

Standardizasyonla ilgili, üniverSITE ve bilim müesseseleri ile Bakanlıklar ve özel sektör arasında kurulan sıkı işbirliği sonunda meydana gelen bu başarı, aynı zamanda TSE'den beklenilen koordine bir çalışma

nin mahsülü olmak yönünden de memnuniyet vericidir ve standardizasyon alanında yeni bir çalışma içgüdü almıştır, denilebilir.

Raporumuzun muhtelif bölümlerinde açıklanmış bulunan bu faaliyeti, sayın Genel Kurul üyelerinin de olumlu karşılayacaklarını umarız.

Standard Çalışmaları

Bu faaliyet dönemine devreden standard sayısı 246 iken Genel Kurulun iş programına alınmasının uygun olduğu ve yıl içinde Bakanlıklarla Özel Sektörden gelip ivedi görüldükleri için Yönetim Kurulu kararlarıyla hemen ele alınan standartların da katılmasıyle tizerlerinde çalışan standard konuları 414'ü bulmuştur.

Adı geçen standartların hazırlanmasında ihtiyaç görülen maddi imkânların ve çeşitli branşlarda uzman elemanların bulunmasına bağlı olarak yürütülen faaliyet sonunda her konunun ulaştığı sahalar rhapsoda cetvel halinde gösterilmiştir.

Cetvelerin incelenmesinden ve son bölümdeki toplantılarından da koaylıkla anlaşılaçığı üzere bu faaliyet dönemi içinde :

1 — İş programına giren 135 konunun standart tasarıları düzenlenme sahasındadır.

2 — 202 standart tasarıtı teknik komitelerde tamamlanıp hazırlık gruplarına sunulmuştur.

3 — Hazırlık Gruplarında 112 standard tasarısı olgunlaştırılarak müitalaa için ilgililere gönderilmiş ve gelen müitalaların ışığı altında düzeltip Teknik Kurulun tasvibine arzedilmiştir.

4 — Teknik Kurulda, Hazırlık Gruplarından gelen 112 tasarıdan 64'ü incelenip ihtiyacı Türk standartı olarak kabul edilmiş ve 48 tasarı gündeme alınmış olup müzakere edilmektedir.

Yine bu süre içinde;

5 — Teknik Kurulun kabul ettiği Türk Standardlarından 13'ü basılıp yayınlanmış 51'i baskı için beklemektedir.

Evvelki yıllarda baskısı tamamlandamayan 15 standardın baskıları da yapılmıştır.

6 — Yayınlanan Türk standardlarından 10'u mecburi yürürlüğe konulmak isteği ile ilgili Bakanlıklara sunulmuştur.

Bu faaliyet döneminin standard hazırlama çalışmaları arasında ISO rekomandasyonlarından faydalananmaya da özel bir önem verilmiş ve ilk iş olarak çeşitli konularda 28 rekomendasyon Türkçeye çevrilmiş, bunlardan 2'si son seklini almış ve Teknik Kurulun tasvibine sunulmuştur.

Önümüzdeki dönemde bu alanda başlayan faaliyet, standard ihtiyacımızın karşılanmasına ayrıca yardımcı olacaktır.

Açıklanan bu sonuçlar, standard tasarılarını inceleyip olgunlaştırmakla görevli Hazırlık Gruplarımız, Başkan ve Başkan Vekillerinin yönetimini altında ikiye bölünerek hizmet kapasiteleri iki katına çıkarılmak suretiyle elde edilebilmistir.

Başkaca;

Devlet Kalkınma Plânında yer alan daha yüzlerce madde standardlarının da tezeden yapılması TSE den istenilmekte ve bunnar üzerinde yazışmalar yapılmaktadır. Herseyden önce kalifiye elemen ve maddi imkân isteyen bu hizmet konusundaki TSE görüşleri, bütün ilgili mercilere duyurulmuş ve bunların bir sonucu olarak, Sanayi, İmar ve İskân Bakanlıklar bu yıl bütçelerine TSE için bir miktar ödenek koymuşlardır.

Yine bu amacın filen tahakkuk sahasına konulabilmesi için gereklili kaynaklarını bulmak üzere Bakanlıklar arası bir komitenin 1964 yılı içinde kurulup Enstitünün gelişmesine paralel bir mali çözüm yolu bulmak üzere araştırmalar yapması kararlaştırılmıştır.

Bu devre içinde yerimiz dar olduğu için yeniden çok sayıda Teknik Komiteler kurulmasını gerektiren bu mesai, ancak yeni binalarda geliştirilecektir.

Faaliyet dönemi içinde Türk standardlarının uygulanması normal seyrini takip etmiş ve TSE'ye bir şikayet konusu gelmemiştir. Yalnız bazı hususları aydınlatıcı mahiyette izahat istekleri alınarak bunların da gereği yapılmıştır.

Özel sanayi miesseseleri sahipleriyle müteşebbislerinden TSE'ye gelen müracaatlar yurta standardlaşma ve kaliteli mal yapma isteğinin gittikçe kuvvetlendiğini ortaya koyan memnuniyet verici belirtirler. Bunu da TSE'nin standardizasyon konusunda çeşitli yönlerden harcadığı emeklerin bir karşılığı saymak gerekdir.

Bir taraftan standardlaşma alanında böyle mesafe alırken öte yanında da standardların uygulanma safhasını, her madde ve mahsulün istihsal, işletme tekniginde kaydedilen ilerleme ve yenilikleri izleyip Türk standardlarının ilgili hükümlerini bunlara uydurmak da standartizasyon faaliyetinin kaçınılmaz diğer bir zaruretidir.

TSE bu görevini kısmen bunesine intikal eden olaylarla dış piyasadaki yanık ve etkilerinden veya oralardaki Ticaret Müşavirlerimizin verdikleri bilgilerden, milletlerarası standard çalışmalar hakkında da, üyesi bulunduğu ISO ve IEC ile OECD nezdindeki Türkiye temsilcilerimizin ve toplantıları, katılan elemanlarımızın gönderdikleri dokümanlar ile, raporlardan faydalanan suretiyle yapmaktadır.

Türk standardlarının düzenlenmesinde, her konuda ileri memleketlerin standardları ile memleketi gerçekleri temel olmakla beraber bugüne kadar anladığımız mânada standardları yapılmamış konular için de TSE, her külfete katlanarak, orijinal eserler yaratmak ilkesine de yer vermekte geri kalmamıştır.

Milli Savunma Bakanlığının isteği üzerine hazırlanan motorlu kara taşıtlarında karoseri yapılması spesifikasiyonları şartnamesi de bu kategoride sayılacak bir eserdir.

TSE'nin standard çalışmalarını böyleden özetledikten sonra alınan sonuçları geçen yillardaki mesai ile karşılaşmadığımız zaman bu faaliyetin rekor bir seviyeye erişmiş olduğu derhal ayırt edilebilir.

Nitekim eski yılların 71 standardına karşılık son faaliyet döneminde yanı bir yıl içinde 112 standard tasarısının tamamlanıp Teknik Kurula sunulmuş bulunması, bunun gerçek bir örneğidir. Fakat memleketin standard ihtiyacı karşısında bunun da yeter olmadığı kanısındayız.

Bu çalışmalara gereklili ortam ve imkânlar hazırlanmış bulunduğu göre bu temponun daha da hızlandırılması gelecek Yönetim Kurulumuzun başlıca amacı olacağından şüphe etmiyoruz.

Laboratuvar ve Hizmet Binaları İnşaatı

TSE sitesi inşaat işleri ve kuruşmakta olan laboratuvarlara ait alet, makine ve malzemelerin tesbit, sipariş, akreditif ve gümrükleme işleri de bu faaliyet dönemi mesaisi arasında önemli bir yer tutmuştur.

Bu cümleden olarak;

Sayın Genel Kurul üyelerimizin de gördükleri gibi siteyi teşkil eden A, B, C, D blokları inşaatı, içlerinde isgörülebilecek şekilde tamamlanmış, bahçe ve yol kısımları da son saflarına kadar getirilmiş durumdadır.

İnsaat projesinin Washington'daki revizyonunda uğradığı değişiklik yüzünden hissedilir ölçüde artan inşa maliyetini karşılamakta beliren güçlükler rağmen sitenin bu hale kadar getirilebilmesi, Yönetim Kurulumuza geçen yıl tanınan sarf yetkisinin kullanılması ve çeşitli tedbirlerin alınması ile mümkün olabilmistiir.

İdari kısımla laboratuvarların genişleyen ihtiyaçlara cevap verebilecek kapasitelere hizmete girebilmesi, TSE'nin bugünkü bütçe takvimin çok üstünde bir gelir bulunmasının gerektirdiğinden, halen Devlet ve AID Amerikan Misyonu nezdinde yapılmış teşebbüslerimiz devam etmektedir.

Bunların sonuçlandırılması yeni Yönetim Kurulumuzun önemle izleyeceği bir görev olacaktır.

LABORATUVAR TEŞHİZAT ve TESİSATI

Laboratuvar ön projesinde yer alan teşhizat ve tesisattan öncelik verilen 922 kalemin siparişleri yapılmış akreditifleri açılmış ve içlerinden 494 kalem yurda girmiş bulunmaktadır.

Digerleri de peyderpey gelmektedir. 11 kalem ise ikinci plâna bırakılmıştır.

Buna karşılık priyoriye sırasıyla ikinci plânda gelen laboratuvar malzemelerinden ilk adımda birinciler kadar zaruri 73 kalemin sipariş hazırlıkları tamamlanmak üzeredir.

Su açıklamamızdan da anlaşılabileceği gibi laboratuvarların kısa zamanda hizmete açılabilmesi yolunda da elden gelen gayret sarfedilmektedir.

Fakat laboratuvar alât ve makinelерinin çoğu özel bir mahiyet taşıdıkları için sipariş kabullenenecek fabrikalar, imâl müddeti istemekte ve bu dileklerine zaruri olarak uyulmaktadır.

Açıklanan sebeple, TSE ve laboratuvar hizmetlerinin gelişmelerine

göre kurulacak global kadrodan yalnız 6 personel atanmakla yetinilmiştir.

Buna karşılık inşaat ve mefrusatın tamamlanması amacıyla Genel Kurulun Kurulumuza verdiği sarf yetkisi kâfi gelmiyerek aktarma yoluya da sarfiyat yapılmıştır.

Ve nihayet TSE bütçesinin imkânları dışında Maliye Bakanlığı ve AİD'nin muvafakatı ile özel yardım fonundan faydalanan makamıyla aynı mercilerle temas edilmektedir.

Sıraladığımız bu teşebbüs ve tedbirlerin, inşaat işlerine ve laboratuvarların hizmete açılmasına verilen önemi göstermeye yeteceğü kanısındayız.

Bu konuda yurda giren laboratuvar alât ve malzemesinin, 132 sayılı Türk Standardları Enstitüsü Kürtulus Kanununun 11inci maddesinde tannan muafiyetten faydalandırılması keyfiyeti, ancak büyük ölçüde teşebbüs ve çahşmalardan sonra sağlanabilmisti. Yine aynı alât ve malzeme ile ilgili olarak, özel bir ihtisas isteyen gümruklemeye, sigortalama ve montaj yerine kadar tasınma işlerinin de hem ucuz, hem güvenilir şartlar altında yaptırılması üzerinde önemle durulmuş muhâlif teklifler alınmış ve içerisinde «Umumi Mağazalar» tercih edilerek is buraya verilmiştir.

İnsaatımız her safhasında da aynı titizlik gösterildiği içindir ki, benzeri binalardan ucuz olarak metrekaresi 703 liraya maledilmiş olduğunu Genel Kurulumuzun yüksek takdirlerine arzederiz.

İç Münasebetlerimiz

A — Üniversiteler :

a) Ankara Üniversitesi ile yeni standardlar hazırlama ve revizyon faaliyeti sıkı işbirliği halinde devam ettirmi. Avrupa İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı O.E.C.D. ve Ortak Pazar memleketlerinin, Avrupa memleketleri arasında uygulanmak üzere yapmakta oldukları çabuk bozulur maddelere ait ortak standard çalışmalarına Enstitüce iştirak edilmek suretiyle bu konulardaki millî hak ve menfaatlerimiz savunulmuştur.

b) İstanbul Teknik Üniversitesiyle çalışmalarımız, IEC kongresine ve bazı teknik komite toplantılarına Enstitüyü temsilten katılmaktan ibaret kalmış, bunun dışındaki müracaat ve teşebbüslerimiz maalesef semere vermemiştir.

c) Ortadoğu Teknik Üniversitesi ile ilgili kurşulerinden ISO ve IEC'nin istediği mütlâaların hazırlanmasında faydalı sonuçlar alınmış olup temaslarımız gelişme halindedir.

B — Bakanlıklar :

a) İmar ve İskân Bakanlığı ile sosyal konutlar ve yapı malzemesi Türk standardlarından hazırlanması konusunda kurulan işbirliği ve çalışmalarımız, bu faaliyet döneni içinde daha da verimli olmuş, Bakanlık bunu takdir ederek Enstitüye maddi yardımını artırmıştır.

Müşterek hazırlanmakta olan program uygulanmak suretiyle bu millî ihtiyacımızın kısa zamanda karşılanmasına çalışılacaktır.

b) Sanayi Bakanlığı da faaliyet halinde ve kurulus safhasındaki yerli sanayimizin mamüllerini standardlaştırmak ve yüksek kaliteli mal yapmalarını sağlayıp kontrol etmek bahislerinde Enstitümüzle sıkı bir temas kurmuş olup zaman zaman yeni standardlar istemektedir.

Arıca Beş Yıllık Devlet Kalınlaşma Plânının uygulanması ile ilgili olarak, görevli kuruluşalar arasında tertiplenen toplantılar da iştirak edilerek standardizasyona ilişkin konularda mütlâamız bildirilmiştir.

Bakanlık; bu vesile ile Enstitüye yükletilen hizmetlerin ağırlığı karşısında, maddi bakımdan içinde bulunduğumuz güç durumu yakından görerek Enstitüye sürekli ve yeteri kadar ek gelir bulunması gereğini Maliye Bakanlığına bildirmiştir.

Maliye Bakanlığı cevabında, 1964 yılı içinde kurulacak Bakanlıklar arası bir komisyonda durumun incelenip bir karara bağlanması kabul ve teklif etmiştir.

c) Ticaret Bakanlığı, iç ve dış piyasalarda yerli mahsullerimizin sürümlünü ve değerlendirilmesini ilgilendiren bütün standardizasyon problemlerini muntazaman Enstitümüze intikal ettirmekte ve yapılan ortak çalışmalarla alınacak tedbirler birlikte tesbit edilmektedir.

Karşılıklı anlayış ve yardımlaşmanın hâkim olduğu bu çalışmalar, ticaret pivasamıza hiss olunur bir râhatlık getirmektedir.

d) Tarım Bakanlığı ile bilhassa tarım ve orman mahsulleri Türk standardlarının hazırlanmasında ortak çalışmalarımız, gün geçtikçe kuvvetlenip gelişmektedir. Bu yıl Bakanlık bütçesine ilk defa olarak sembolik de olsa Enstitüve bir yardım ödeneği konulmuş ve önumizdeki vil bunun artırılacağı vaadolunmuştur.

Bakanlığın bu tutumunu Enstitü mesaisini takdirden gelen bir tevâcûh eseri saymak gereklidir.

e) Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklar ile de yürürlükte bulunan bazı Türk Standardlarının uygulanması ve bir kısım Türk Standardlarının yapılması üzerinde yazışmalar olmuştur ve devam etmektedir.

f) Milli Savunma Bakanlığı da standardizasyonla yakından ilgilenmektedir. Teknik daire ve Arge Başkanlıklarının bu yoldaki gayret ve eserleri ve Enstitümüzün yayılıldığı Türk standardlarının; Milli Savunma ihtiyaçları için hazırlanan şartname'lere temel olacak muhâvâda bulunması hususundaki arzu ve tutumları, memnunlukla zikredilmeğe değer.

C — Özel Sektör :

a) Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği, Türk standardlarının hazırlanma safhasında mütlâa vermek ve yürürlüğe konulan standardların uygulanmasını kontrol bahsinde alınacak tedbirlerin tesbitine ait çalışmalarla filen katkılmak ve bölge kontrol laboratuvarları tesis teşebbüslerine geçmek suretiyle yurta standardlaşmayı desteklemektedir.

b) İstanbul Ticaret Borsası, Ticaret Odası, İhracatçı Birlikleri İhracat Başkontrolörlüğü ile yapılan müsterek çalışmalar sonunda, ihracat maddelerimiz arasında önemli bir yer tutan tarım mahsullerimizden çağının standard tasarılarını hazırlanmıştır.

c) İstanbul Sanayi Odası delâletiyle kurulan teknik komitelerimiz ise, ham ve işlenmiş hayvan derileri ile gön ve kösele ve tekstil tarif, deney ve malzeme standard tasarılarını meydana getirmiştir.

Ege Bölgesi Sanayi Odası da gereretikçe standard çalışmalarımıza katılmaktadır.

d) Faaliyet halindeki yerli sanayimizden standard esaslarla uygun mal yapanlar, mamüllerine ait Türk Standardlarının hazırlanmasını ve uygulanmasını istemekte, bu bahiste Enstitümüze işbirliği yapmaktadır. Olumlu karşılanan bu teşebbüsler de standardlaşmayı hızlandırmakta faydalı olacaktır.

e) TSE sitesinin kurulmasında ve laboratuvarlarının teçhizinde Enstitüye maddi yardımlarıyle destekleyen Amerikan Yardım Heyeti Türkiye Misyonu AİD ile iyi münasebetlerimiz devam ettirilmiş, laboratuvarların hizmete açılması bahsinde ihtiyaç duyulan mütehassis eleman ve maddi yardım üzerindeki teşebbüslerimiz sonuclandırılmıştır. Bu yolda Amerikan Misyonundan gördüğümüz iyi niyet ve anlayışı tekrar memnunlukla belirtiriz.

İç münasebetlerimiz hakkındaki açıklamamızı bitirirken 1.5.1963 - 30.4.1964 tarihleri arasında resmi ve özel sektörden, hemüz Türk standardları yapılmamış alanlarda yabancılardan getirilmesi için 19 müracaat alınmış olduğunu ve delâletimizle bunlar hesabına 29.409 lira değerinde 1441 standard getirildiğini,

Bu standardların çoğunuşla sır-
siyle Almanya, İsviçre, İngiltere,
Fransa, Amerika vesair memleketle-
re ait bulunduğuunu,

Bu arada yurt içine 24504 lira
değerinde 2397 Türk standarı sa-
tıldığını,

Ve 21765 lira tutarında 1671
Türk standarının resmi sektörle
Genel Kurul üyelerimize ve üniversi-
telerle bilim müesseselerine, 67236
lira tutarında 3276 Türk standarı
nın ise milletlerarası taahhütlerimi-
zin bir zarureti olarak ISO ve IEC
ile bunlara üye memleketlerin ens-
titülerine parasız dağıtıldığını, arz
ederiz.

Yine memnunlukla belirtelim ki
bunların dışında Almanya, Lübnan ve
İngiltere'ye de 588 lira değerinde 75
Türk standarı satılıp yurda 36,89
dolarlık döviz sokulmuştur. Genel
Kurulumuza zevkle duyuruz.

Resmi ve özel sektörde stan-
dardlaşmaya karşı uyanan istek, TSE
standard faaliyetinin ve bu anlamlı
yurt içinde yayma, tutundurma gay-
retlerinin ekonomik hayatımız üz-
erinde yaptığı etkileri göstermek
itibariyle ilgili çekicidir.

Ayrıca;

TSE'nin yeni kurulan Türk Loydu
Genel Kurul üyeliğine ve Türkiye
Milli Gıda Kodeksi üyeliğine seçil-
miş bulunması da TSE'nin standardiza-
syon konusunda müthalâalarından
faydalanaçacak bilimsel bir otorite
sayılmasının mahsulüdür.

Dış Münasebetlerimiz

**Milletlerarası Standardizasyon
Teşkilatı**
«International Organization for
Standardization «ISO»»
**Milletlerarası Elektroteknik
Komisyonu**
(International Electrotechnical
Commission «IEC»)
ISO :

Bu kuruluşa üye memleketler yeni
katılanlarla (50) yi bulmuştur. Yeni
uyeler, Lübnan ile Kore D. Halk
Cumhuriyetidir.

ISO Teknik Komitelerinin sa-
visı da bu yıl artmış ve 111'e yük-
selmiştir.

Rekomandasyon hazırlama fa-
aliyeti hızlanmış, sayıları «361» i
bulmuştur.

Son yılda yapılan seçimlerde hız-
met sürelerini dolduran Konsey ü-
yeliklerine Belçika, Fransa, Maca-
ristan ve Amerika getirilmiştir.

Adı geçen kuruluşla temas ve
yazışmalarımız, normal seyrini takip
etmektedir.

19 Haziran 1963 tarihinde Ce-
nevre'de yapılan İcra Konseyi top-

lantisine; memleketimizin seçilmiş
olması hasebile ilk defa olarak En-
stitü Başkanı Faruk Sünter,

Ve 28—31 Mayıs 1963 tarihle-
rinde Bükreş'te toplanan ISO/TC-99
in keresteler konusundaki çalışma-
larına TSE adına Orman İşleri Genel
Müdürlüğünden Orman Yüksek
Mühendisleri Kadri Yapruk ve Zü-
beyir Akyıldız katılmışlardır.

IEC :

Üye memleketler sayısı 38 dir.
Tekik Komiteleri 55 tanedir.

Rekomandasyonları (Publica-
tions) «142» yi bulmuştur.

Mayıs 1964 sonunda Fransa'nın
Aix-les-Bains şehrinde yapılması mu-
karrer kongresinde TSE adına Türk
Elektroteknik Kurumu Genel Sekre-
teri Profesör Haldun Gürmen ile El-
ektrik İşleri Etüd İdaresinden Yü-
sek Mühendis Korkut Öngün buluna-
caklardır.

Bu arada hizmet sürelerini dol-
durulan IEC Başkanlığı, muhasip üyelik
ve Konsey üyelikleri için seçim
yapılacaktır. Konsey üyeliği adayları
arasında Türkiye de vardır.

IEC'nin 26 Mayıs 8 Haziran
1963 tarihleri arasında Venedik'de
yapılan kongresinde TSEyi temsil
İstanbul Teknik Üniversitesi Elek-
trik Fakültesinden Profesör Haldun
Gürmen ile asistanları C. Özgür ve
O. Daldan bulunmuşlardır.

Bu kuruluşla olan temas ve ya-
zışmalarımızdaki sıkıntı ve darlık
son zamanlarda Ortadoğu Teknik
Üniversitesinden sağlanan Teknik
Yardım ve Elektrik Hazırlık Grup-
umuzun kendi bünyesinde yaptığı
çalışmalarla bir derece giderilmiş-
dir.

Bu sistemin geliştirilmesinden
daha da iyi sonuçlar almaklığı um-
uyoruz.

AVRUPA İKTİSADİ İŞBİRLİĞİ ve KALKINMA TEŞKİLATI

**(Organisation for Economic Co-
Operation and Development
«O.E.C.D.»)**

Avrupa memleketleri arasında
uygulanacak ortak standartlar ha-
zırlamak suretiyle dış piyasalarda
kolaylık ve rafatlık sağlamak ama-
çımı güden bu kuruluşun, bilhassa
çabuk bozulur maddeleri teşkil eden
meşe ve sebzeler üzerindeki çal-
ışmaları iyiden iyiye gelişmiş ve bütün
Avrupa memleketlerini içine almak
tanı başka Amerika Birleşik Devlet-
leri ve Kanada gibi çok uzaklarda
olan bir kısım memleketlerde de ka-
tolma isteği uyandıracak ölçüde dik-
kati çeker bir durum almıştır.

Onun içindir ki, TSE adı geçen
kuruluşla yakın bir temas tesis et-
miş ve zaman zaman yaptığı çalış-

malara, ya temsilci göndermek, ya-
hut tebliğ vermek suretiyle katılmış-
tır.

Böylelikle Turungeiller, Şeftali,
Sofralık Üzüm, Elma, Armut, Çilek
gibi ihrac konusu meyvelerimizin
standardlaştırılmasında ortak stan-
dardardaki hükümlerden fayda-
lanılmıştır.

Kabuklu ve iç findikla ceviz ve
badem mahsullerinin ortak standar-
darını hazırlamak üzere Cenevre'de
teknisyenler seviyeside yapılan ko-
mite toplantılarında millî hak ve
mefaatlerimizin mahfuz tutulmasına
çalışmaktadır.

Bu cümleden olarak;

25.6.1963 tarihinde Paris'de ve
25—29.11.1963 tarihinde Cenevre'de
tertiplenen toplantılar TSE adıma Ankara
Ziraat Fakültesi Profesörlerinden
Sabahattin Özbek katılmış ve
15.9.1963 - 6.10.1963 tarihleri arasında
Paris'de olan toplantıda Ticaret
Bakanlığı Standardizasyon Müdürü
Fasih Atam TSE temsilcisi olarak
hazır bulunmuştur.

O.E.C.D. ile kurulan bu yakın
münasebetlerden ayrıca faydalanan
teşebbüse geçilerek memleketimi-
zin meye ve sebze istihsiyle ihrac
imkânlarını ve yollarını incelemek
üzere, Fransa Tarım Bakanlığı Nor-
malizasyon Uzmanı M. Barraud Ens-
titümüze Türkiye'ye getirilmiş 30.
9.1963 - 30.12.1963 tarihleri arasında
TSE programı gereğince İstanbul,
Bursa, İznik, İzmir, Antalya, Mer-
sin, Tarsus, Adana, İskenderun,
Dörtyol ve Ankara Bölgeleri gezdi-
rilerek ve mahalli müstahsilerimiz,
ihracatçılarımız ile görüşmeler, top-
lantılar yapılarak yurdumuz hesabı-
na yararlı bir hizmet ifa olunmuştur.

O.E.C.D. ve TSE ortak projesi
gereğince yapılan bu inceleme, mah-
sullerimizde nefaseti ve bunların
piyasaya hazırlanmasında uygula-
diğimiz metodları kendi uzmanlarının
görüşüyle aynı kuruluşla ultiştirmak
bakımından faydalı olmuştur

12 Eylül 1963 tarihinde imza-
lanan anlaşma ile üye olduğumuz
Ortak Pazar memleketleri de O.E.C.
D ile bu konularda işbirliği yaptıkları
için Türk standartlarının hazırla-
lanması, bunların birlikte yaptıkları
ortak standartlara uyumakla
ile ortak standartlara aykırı mallar
için koyacakları ithal yasağı
karşısında millî mahsullerimizin sa-
tışı engelleyecek sebepler şimdiden
giderilmiş ve satışları güven altına
almış olmaktadır.

DİĞER MILLÎ STANDARD ENSTITÜLERİ

Millî standartlarını hazırlayan
kardeş enstitülerden zaman zaman
çalışmalarında faydalananız üzere
çeşitli konularda bilgi istenilmek-
tedir. Bu dönemde de Belçika, Gü-
ney Amerika, Hindistan, İspanya, Pa-

kistan ve Portekiz enstitüleriyle arasında yazışmalar olmuş, verdiği miz bilgiler memnunluk yaratmıştır.

TSE'nin de aynı vechile müracaatları vâki olmakta ve kardeş Enstitülerin yardımını görülmektedir.

Resmi ve özel sektör için getirttığımız yabancı memleketlerin standardlarına ait yazışmalar da bu temasların bir kısmını teşkil etmektedir.

Teşkilât - Mevzuat - Yayınlar

Teskilat :

TSE'ye yükletilen standard hazırlama hizmetinin çalışma programı sınırlarını çok aşmış bulunması karşısında iş yerimizin darlığı hasebile yeteri kadar teknik komite kurulamamış ve kurulabilenlerin çalışabilmeleri, ancak çeşitli tedbirler alınarak ve güç şartlar altında sağlanabilmistiştir.

Onun içindir ki, Yönetim Kurulumuza taninan yetkiye rağmen ideal TSE personeli kadrosu meydanına getirilememis mevcuda daha altı eleman katılmak suretiyle işler yürütülmüştür.

Önümüzdeki dönem uygulanması zaruri görülen kadro bu defa dikenlenip tetkik ve tasviplerinize sunulmuştur.

Mevzuat :

Yürürlükteki mevzuatımızda değişikliği gerektirecek kayda değer bir olayla karşılaşmamış, yalnız iç piyasası ve dünya ticaret şartlarının etkileri altında Türk Standardlarının mecburiyetine esas olan «Türk Standardlarının Tatbiki Hakkında Nizamname» hükümleri kifayetsiz kaldığından, bunun gözden geçirilerek düzeltmesini Ticaret Bakanlığı TSE'den istemiş, ilgili Bakanlıkların temsilcileri Mevzuat Hazırlık Grubumuz toplanıp istenilen bu hizmeti yerine getirmiştir.

Ayrıca:

TSE Mevzuat Hazırlık Grubu kendi bünyesi içinde yaptığı toplantılarında, hazırlanan Türk Standardı tasarılarını mevzuat yönünden ele alarak incelemiş, özel anlaşmalı personele ait sözleşmelerle inşaat işleri, laboratuvar malzemesinin ithâl, gümruklemeye, sigortalama ve taşınma hizmetleri ile ilgili sözleşme ve tâahüt projelerini gözden geçirip olgunlaştmıştır.

Yayınlar :

a) «Standard» dergisi, iyi bir düzen içinde hazırlanıp yayınlanmış, yurt içindeki standartizasyon faaliyeti dış âleme ve dünya standard haber ve hareketleri vatandaşlara başarı ile ulaştırılmıştır.

Bu arada ilgililerin mütalâsına arzedilen bazı standard tasarılarını aynen ve Teknik Kurulun tasvibinden geçen ihtiyari Türk Standardlarından bir kısmını da takdim yâzılılarıyla okurlarına sunmak suretiyle faydalı bir hizmet daha görmüştür.

b) Topkapı Müzesindeki Revan Kütüphanesinden Fotokopisi alınıp eski yazılışının aynı ve o günkü sive ile okunuşu, bugünkü dile çevrilişi latince harflerle yazılış olarak bir broşür halinde bastırılan «Kanunname İhtisası - Bursa» İngilizce özeti ile birlikte yâlbânda ISO ve IEC üyesi memleketlere, belli başlı ticaret müşavirlerimize ve yurt içinde standartizasyona ilgili, üniversite, Bakanlık ve bilginlerimize sunulmuş, genel karşılık yazılarında, Türklerin daha (1500) yıllarında mükemmel denilebilecek standardlar yapıp uygulamış oldukları ortaya koyma eserin, bu çevrelerde hayranlık ve yankılar yattığı öğrenilmiştir.

c) Yüksek Genel Kurulumuzun direktiflerine uyularak hazırlanan ve baskısı tamamlanan «Türkiye'de Standardizasyonun Tarihi ve Türk Standardları Enstitüsü» adlı kitabı-

muz da kendi konusunda memleket aydınlarına beklenen hizmeti yapabilecek muhteva ve olgunlukta olup millî kütüphanemizde bir boşluğu doldurmaktadır.

d) Eğitim - Propaganda,

Fransa Hükümetinin Türkiye'ye ayırdığı teknik burslar için açılan müsabakayı, kimya teknik komitelerimizde görevli kimya yüksek mühendisi Nusret Sever birincilik kazanarak Paris'de AFNOR nezdine gitmiş, standartizasyonun çeşitli dalları üzerinde ihtisas yapmaktadır.

TSE'nin tavsiye ve delâletiyle tâhakkuk eden bu eğitimi de Genel Kurul üyelerimize zevkle duyururuz.

— Müstahsil ve ihracatçılarımızın isteği üzerine teşebbüsümüzle memleketimize getirtilen O.E.C.D: Standardizasyon uzmanının iştirakiyle muhtelif istihsal bölgelerimizde yapılan toplantı ve çalışmaların mahalli basımımdaki yazıları,

— Standardizasyonla ilgili terbiplenilen toplantı, seminer ve konferanslarda hazır bulundurulan temsilcilerimizin yaptıkları konuşmalar,

— «Standard» Dergisinde yayınlanan bazı yazıların basınıma aktarılması,

— TSE'nin hemen her konuda yapılan standart faaliyeti, yerli ve yabancı çevrelerde yankılar uyandırmış ve TSE'nin daha yakından tâminmasına temel olmuştur

Raporumuzda özetlemege çalıştığımız hizmetlerin görülmelerinde işbirliği yapmak ve maddî, manevî yardımlarını katmak suretiyle Yönetim Kurulumuzun görevini kolaylastırın ve destekleyen, bütün resmi ve özel sektörle AİD Misyonuna ve basınıma yürekten teşekkürlerimizi sunar, Genel Kurulumuzu saygı ile selâmlarız.

**TÜRK STANDARDLARI
ENSTITÜSÜ
YÖNETİM KURULU**

RABAK
ELEKTROLİTİK BAKIR
ve MAMÜLLERİ A.Ş.

DERHAL TESLİM EDİLİR

STANDARDINA UYGUN
EVSAFTA ELEKTROLİTİK
ÖRGÜLÜ BAKIR TELLER
(10 - 16 - 25 35 - 50 - 70 - 95 mm.)
EVSAF GARANTİSİ İÇİN KALİTE VESİKASI VERİLİR.

MS 58 PİRİNÇ ÇUBUKLAR
Rafine bakır ve saf çinkodan

YUVARLAK ve 6 KÖŞE
Kutur 6 mm. den 60 mm.

**ELEKTROLİTİK
BAKIR LÂMALAR**

MS 63 PİRİNÇ BORULAR
Dış kutur:
8 mm. den 60 mm. kadar
her kalınlıkta.

MS 63 PİRİNÇ TEL
yumuşak - sert
her kuturda.

FÂBRİKA
Topağaçlar Cad. 18 Kâğıthane İstanbul
Tel. 47 76 18 Telgraf RABAKAS

SATIŞ MAĞAZASI :
Galata Fermeneciler Aliyazıcı sok 8
Telef. 44 81 18

İLANCILIK

OECD Yaş Meyve ve Sebze Avrupa Ortak Standardları Genel Kurulu Toplandı

Paris, 27 Mayıs (Özel Muhabiri-miz bildiriyor).

OECD Yaş Meyve ve Sebze Avrupa Ortak Standardları Yıllık Genel Kurulu kuruluşun Chardon Laggage'daki binasında toplandı. 25 - 27 Mayıs günleri arasında sabahdan akşamaya kadar - kısa bir ögle tatili yaparak aralıksız çalıştı. Genel Kurula Avrupa dışından ilgi gösteren U.S.A. ve Kanada'dan başka, bu yıl Israel temsilcisi de katıldı. Memleketimizi toplantıda TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter tek başına temsil etti. İşlerinin çokluğundan ötürü daimi delegasyonumuzdan Tarım Uzmanı Akyazı Okanay bu çalışmalarında bulunamadı.

Genel Kurul Başkanlığına İsviçre delegesi Mr. Schmidt tekrar seçildi. Başkan Vekilliğimizde Almanya ve Hollanda temsilcileri getirildi.

Sekretaryanın hazırladığı çalışma raporu ilgi ile izlendi ve görüşmelerden sonra olduğu gibi kabul olundu.

OECD Konseyince kabul edilen İstişare Kurulu'nun Ortak Standardların uygulanmasına dair usulleri üzerinde geniş tartışmalar yapıldıktan sonra aksi fikirler ekseriyet toplayamadı ve sonunda tasarı olduğunu gibi benimsendi.

Yeni yıl iş programı da Genel Sekreterlikçe hazırlandığı gibi onaylandı.

Yaş meyve ve sebzelerin taşınma sırasında hasara uğramalarından doğan avarya konusu hakkında hazırlanan rapor, «bu işin standard kontrolyuyla ilgisi bulunmadığı ve bir ticari arbitraj konusu olduğunu» şerekcisiyle kabul edilmedi ve Genel Kurulca içindelerden bilgi edinildiğinin tutanağa geçirilmesi ile yetindi.

Elma broşürünün yeni baskısı için hazırlanan broşürün özür, dereceleme ve varyete noktalarında ilgili temsilcilerin görüşleri not edilerek tekrar Danışma Kurulunun tetkikine sunulması kararlaştırıldı.

Kiraz için hazırlanan yeni broşür taslağı üzerinde büyük bir tartışma olmadı. Ekstralardan en az 20 mm. kuturlarına karşı yapılan itirazlar iltifat görmedi. Homogenlik ve sevk sırasında olgunluk ve renk konuları daha anlaşılır bir hale sokularak Danışma Kurulu'na gönderildi.

Turunciller standardı için İstişare Kurulunun hazırladığı değişik broşür taslağı, tartışmalara yol açtı. Özellikle sandık boyutları, istif şekli, dökme, göndermede boy ayrılmış ayrılmaması noktalarında tam bir görüş birliğine varılamadı. Neticede bu işin İtalya ve Fransız ambalaj laboratuvarlarında ileri sürülen görüşlerin ışığı altında tekrar gözden geçirilmesi ve sonra karara varılması doğru bulundu.

Ortak Pazar (Cenevre) ve Or-

tak Pazar (Bruxelles), temsilcileri Ortak Pazar - OECD işbirliğini öven ve açıklayan konuşmalar yaptılar. OECD standartlarının büyük bir ekseriyetle ve hükümlerinin hemen tamamile benimsenmekte olduğunu fakat Ortak Pazar standardlarının bazı noktalarda bunlardan ayrılabilme ihtimalinin de mevcudiyetini işaret ettiler.

İstişare Kurulu seçimine yine eski üyeleri seçildi. Eşkanın teklifi ve Fransa ile Belçika'nın desteklemesile Türkiye'nin de bu kurula seçilmesi istendi. Genel Sekreter bu cihetin 1964 bütçesinde öngörülmemiğini belirterek bu atanmaya katılmadı.

Bu arada 9 kişilik Danışma Kurulundan tali iki memleketin sıra ile yer değiştirmek bütünü üye memleketlerin Kurula katılmalarının uy-

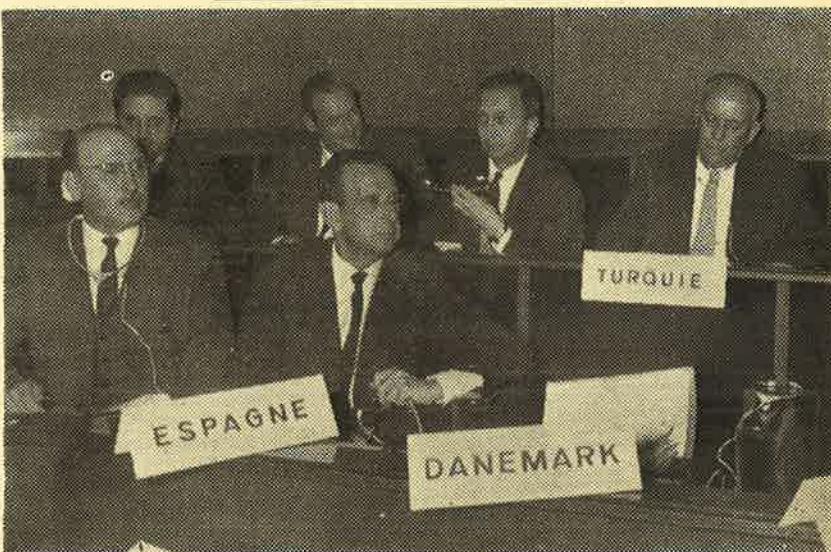
gunluğu üzerinde duruldu, hatta bu yıl Danmarka, Belçika, İspanya arasında kura çekilerek ikisinin yerine Türkiye ve Yunanistan'ın girmesi tezi ortaya atıldı. Neticede Sekretaryanın bu işi gelecek vila kadar bir çözüme bağlaması dileği ile sabah oturumu son buldu.

Genel Kurulun Turuncillerle ilgili memleketlerinden Türkiye, Fransa, İtalya, İspanya, Israel ve U.S.A. temsilcileri 27 Mayıs günü Fransız Ambalaj Laboratuvarında toplanarak görüşleri bir defa daha bir araya getirdiler ve yapılacak çalışmalarla ışık tuttular.

Öğleden sonra da Genel Kurul toplanarak hazırlanan karar tasarlarını inceledi, onayladı ve dağıdı.

BARSELONA'DA YAPILAN OECD TEKNİK KOMİTE TOPLANTISINDA

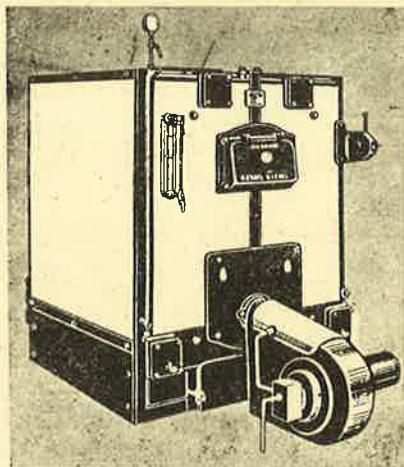
İÇ VE KABUKLU FINDIK, CEVİZ VE BADEM STANDARD TASARILARI GÖRÜŞÜLDÜ

4-8 Mayıs 1964 tarihleri arasında Barselona'da toplanan OECD Kurulu Meyve Teknik Komitesinde, İspanya tarafından hazırllanmış bulunan iç ve kabuklu findık, ceviz ve badem standard tasarıları üzerinde teknik müzakereler yapılmıştır.

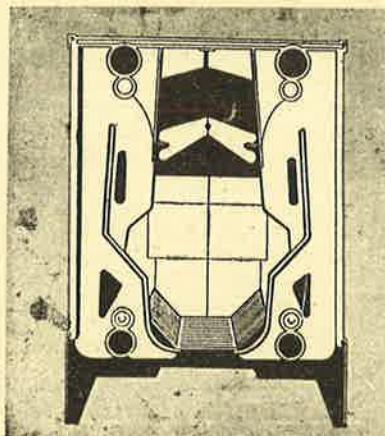
Türkiye, İtalya, Almanya, İngiltere, Polonya, Belçika, Bulgaristan ve İspanya'nın katıldığı bu toplantıda kesin bir karara varılmamış olmakla beraber kabuklu findığın randiman esasına göre kalitelere ayırmaları ve nemlilik oranları ile diğer esaslı noktalar hakkındaki görüşmüz savunulmuş ve fakat kesin karar 16 Haziran 1964 tarihinde Cenevre'de yapılacak toplantıya bera-kılmıştır.

İlgili memleket olan İspanya ve İtalya'nın çok sayıda teknik elemanla toplantıda temsil edilmiş olması her konunun müzakeresinde temsilci heyetlere büyük kolaylıklar sağlamıştır.

Bu toplantıda, memleketimizden, Türk Standardları Enstitüsü adına Profesör Sabahattin Özbeğ ile Ticaret Bakanlığı Standardizasyon Müdürü Fasih Atam bulunmuşlardır.

B II OEL
hususi: Massot Tipi
(10 İHA 28 m²)

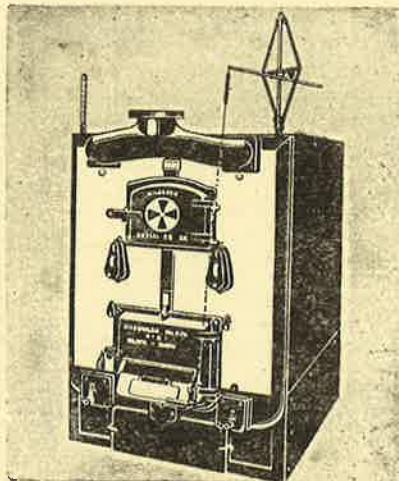
Döküm Radyatörlerden sonra, şimdi de...
Almanyanın en meşhur kalorifer kazanı fabrikası
Eisenwerk Hilden
 PATENTİ ve İŞBİRLİĞİ İLE İMAL EDİLEN
 SICAK SU VE ALÇAK TAZYIKLI BUHAR İÇİN
Döküm Kalorifer Kazanları

DÜNYANIN HER TARAFINDA OLDUĞU CİBİ
 MEMLEKETİMİZDE DE
 SATIŞA ARZEDİLDİ

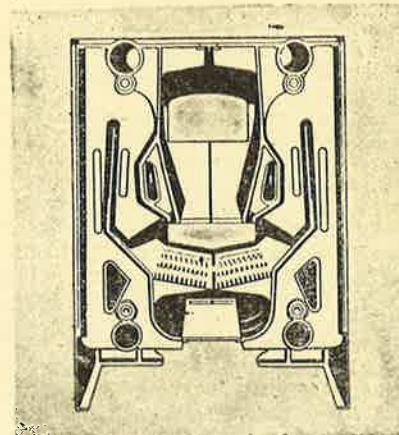
EN KÜCÜK YERE
 MONTE
 EDİLEBİLECEK
 ŞEKLİDE
 DÖKÜM DİLİMLERDEN
 MÜTEŞEKKİL

UCUZ
 UZUN ÖMÜRLÜ
 EKONOMİK
 KULLANIŞLI
 RAHAT
 YÜKSEK RANDIMANLI

B II SK
 Husyt ve her tür kömürü yakmayı elverişli
 (10 İHA 28 m²)

**TÜRK DEMİR DÖKÜM
 FABRIKALARI A.Ş.**

Sipariş ve Satış Merkezleri :

KOÇTAŞ TİCARET A.Ş.

MERKEZ TİCARET
 ANONİM ŞTİ.

Ankara, Ulus Meydanı, Koç Han
 Telefon : 10 04 50

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARINI TANIYALIM

DANİMARKA STANDARDLARI BİRLİĞİ (DANSK STANDARDIZERINGSRAD)

Doğuşu :

Makina sanayiinde duyulan ihtiyaç üzerine özel bir firmanın meydana getirdiği bir standardizasyon komitesi 1925 yılında Sarayi Federasyonu ile birlikte Ticaret Bakan'ından «Danimárka Standardları Birliği» nin kurulmasını istemiş, 1926 yılında bu istek tahakkuk etmiştir.

Üyeleri :

Başkanı, Ticaret Bakanlığınca seçilen ve sanayi kollarıyla ticâri ve teknik kuruluşları temsil eden «44» üyeden ibaret bir konseyi vardır.

Gelirleri :

Üyesi olan birliklerin ve kuruluşların yaptıkları ihtiyacı yardımcılarla hükümetin bunlara eşit miktardaki yardımı, birlliğin gelir kaynaklarıdır.

Teşkilatı :

Birlliğin yürütütüçü organı; Konsey Başkanı ile yardımcısının ve mevcut dört seksiyon başkanı ile seksiyonlar dışındaki konsey üyelerinden en az bir kişinin dahil bulunduğu icra komitesidir.

Seksiyonların yapacakları standardlara ait teknik komiteleri bu icra komitesi kurar ve seksiyonların emrine verir.

Seksiyonların faaliyet alanları dışındaki konuların teknik komitelerini de icra komitesi kurar ve kendi mürakabesi altında çalıştırır.

Birlliğin standard faaliyeti: makina, sanayii, inşaat sanayii, tekstil sanayii ve hastaneler seksiyonlarında toplanmaktadır. Her seksiyon kendi alanındaki standard çalışmalarından ve maddî karşılıklarının sağlanmasılarından konseye karşı sorumludur.

Standardlarının Mahiyeti:

Birlik, önceleri makina sanayii standardlarını yapmakta iken zamanla faaliyeti U.D.C. sistemünün ana grubları içinde yayımlanmıştır.

Alâmeti Farikası :

DS Alâmeti farika olarak kabul edilmiş ve bunun kullanılması ile ilgili hizmetlerin ifası için bir alâmeti farika komitesi kurulmuştur.

Kullanma hakkı lisansla verilmektedir. Yabancı menşeli mallar için gerekli hallerde tazidname yerine geçen ayrı bir marka uygulanmaktadır.

İş Adamları

TÜRKİYE
İKTİSAT GAZETESİ

okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'dir

Abone için müracaat :

Sehit Teğmen Kalmaz Cad. No. 30 - ANKARA

Standard — 44

Ihracatın Artmasında Standardlaştırmmanın Rolü

(Başteraftı 6. sayfada) ve çikolata, balık mamulleri, süt ve süt mamulleri, margarin ve zeytinyağı disindaki bitkisel ve hayvansal yağlar, kümes hayvanları, şeker, buğday, böcek zaraları ile ilgili standard tasarularına da bu raporda yer verilmiştir.

2 — ECE :

ECE çabuk bozulan gıda maddelerinin standardlaştırılması çalışma grubu tarafından hazırlanan meyve ve sebzeler standardları kitabı: belge AGRI/WP.1/238

Cabuk bozulan gıda maddelerinin standardlaşdırma çalışma grubu tarafından hazırlanan meyve ve sebzeler standardları kitabı: belge AGRI/WP.1/238

Bazı çabuk bozulan gıda maddelerinin milletlerarası taşınmasında ve ticaretinde kullanılan karton kutuların standardlaştırılması ile ilgili 202 sayılı resolution - Belge E/ECE/TRANS/520, Ek 2.

Meyve ve sebzelerin milletlerarası taşınmasında ve ticaretinde

kullanılan tahta kutuların standardlaştırılması ile ilgili 203 sayılı resolution. Belge E/ECE/TRANS/520, ek. 3.

3 — FAO:

a) Kakao

1 — Kakao sınıflandırma çalışma grubunun ikinci toplantı raporu, Paris, 2 — 6 Temmuz 1953 (Ref. CCP/caoa/GWP/15 Payiad)

2 — Uluslararası Kakao Standardları müsveddesi

b) Pirinç

1 — Pirinçin ekonomik veğeleri istişare alt komitesi raporları,

2 — Pirinç ticareti, Roma, 1957

3 — Dünya pirinç ekonomisi cilt I, Roma, 1963

c) Kopra

Hindistan cevizi ve Hindistan cevizi mamulleri komitesinin bes toplantıları, Kopra kalite ve sınıflanması çalışma grubunun üç toplantı ile ilgili raporlar.

d) Narenciye

FAO Narenciye çalışma grubu - Belge CCP/CITRUS/63/6 ve eki. Narenciye ulusal ve bölgesel standardlaştırılması ve etiketlenmesi hakkında çalışma.

4) OECD

1 — No. 47 «Meyve ve sebzelerin milletlerarası standardlaştırılması». Armut ve elma standardlarının açıklanması;

2 — No. 54 «Meyve ve sebzelerin milletlerarası standardlaştırılması Domates, karnabahar, marul, endivler, seftali standardlarının açıklanması.

TSE GENEL KURULU TOPLANDI

(Başteraftı 18. sahifede)

relerini bitirmis olan Faruk Sünter ve Kâzım Turgay'ın yerine yenileyenini seçmek üzere yapılan oylamada Faruk Sünter'in (65), Kâzım Turgay'ın (55) oyla yeniden seçildikleri anlaşıldı.

Genel Kurulu adına Teknik Kurala iştirak edecek üyelerin seçiminde ise A Grupu Asıl Üyeliklerine Tarık Somer ve Prof. Turgut Yazıcıoğlu, C Grupu Asıl Üyeliklerine de Suphi Yavaşça ve Murat İnce getirilmişlerdir.

Son olarak dilek ve temennilere gecildi. Bu meyanda söz alanlardan Prof. Necmi Tanyolac, bütün hatiplerin Başkan Sünter'e teşekkür ettiklerini belirtmiş, TSE'nin doğusu, gelişmesi ve bugüne varmasında, ayrıca TSE Sitesinin meydana gelmesinde payı en büyük olan Faruk A. Sünter adına binaların uygun bir yere bir plaka konulmasını teklif etti.

Teklifi oybirliği ile kabul edilmesi ve Faruk Sünter'in teşekkürlerini ve bu kadırsinas kararın genelere çalışma hızı verecek mahiyetini ifade eden konuşması ile oturuma son verildi.

Tam bir olgunluk ve anlayış havası içinde geçen Genel Kurul toplantısı sonunda yeniden teşekkür eden TSE Yönetim Kurulu vazife takımı yapmış Başkanlığı Faruk Sünter, Başkan Vekilliğine Prof. Kâzım Köylü ve Muhasip Uyeliğe de Fasih Atam getirilmişlerdir.

— Elma ve armut	belge AGRI/WP 1/EUR.STAN	1
— Domates		2
— Karnabahar		3
— Kuru soğan		4
— Marul ve endivler		5
— Seftali, kayısı ve erik		6
— Erken yetişen patates		7
— Enginar	belge AGRI/WP.1/EUR.STAN	9
— Kiraz		10
— Çilek		11
— Şikore (Witloof)		12
— İspanak		13
— Sofralık taze üzüm		14
— SultanİYE bezelye		15
— Fasulye		16
— Havuç		17
— Narenciye		18
— Patates tohumu		19
— Kuşkorumaz		20
— Meyve ve sebzelerin standardlaştırılması hakkında Cenevre Protokolü		8

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI
FARUK A. SÜNTER

UMUMİ NESLİYAT MÜDÜRÜ
VE BU SAYIDA NESLİYATI
İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :

MUZAFFER UYGUNER

BASILDIĞI

Y E R : Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası — ANKARA

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA

TELEFON : 12 09 17

POSTA KUTUSU : 73 Bakanlıklar — ANKARA

İ L Â N T A R İ F E S İ

Tam sahife 800 TL.	1/2 sahife 450 TL.	1/4 sahife 250 TL.
-----------------------	-----------------------	-----------------------

Arka kapak içi 1000 lira. İlave renk basına 250 lira fark alınır.

A B O N E S A R T L A R I

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık 6'aylık Sayısı	12 Lira 6 Lira 1 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilâve edilir.

SUMMARY OF CONTENTS

AN IMPORTANT MONTH	p. 1
From the point of view of events both domestic and abroad the month of May was an important month as regards standards.	
On 29 May 1964 the TSE buildings were inaugurated by a ceremony held at 10:30 at the new buildings.	
In the afternoon of the same day, the General Council meeting of TSE was held in the new buildings.	
Besides such events important for TSE itself, TSE participated in the standardization work of the European Economic Commission for filberts and almonds held in Barcelona, Spain.	
TSE was also invited by OECD to participate in the work for fresh fruits and vegetables standards. Important results for our country were obtained at both of these meetings.	
Upon completion of the new laboratories, TSE will be able to expand its activities.	
Public Acknowledgement	p. 3
The month of May was an eventful one for TSE.	
TSE moved to its new buildings and proceeded to work under better conditions. The inauguration ceremonies held on the 29th of May were the reason for many happy moments for all those interested in the cause of standardization.	
Speakers, both in the name of the government and the public praised the close cooperation between TSE and the ministries, pointed out the importance of standardization for a country and congratulated TSE's administrators.	
The speech of the American Ambassador, Mr. Raymond Hare, was full of phrases which were a source of pleasure for the TSE administrators.	
The TSE Staff, specialists and experts taking part in the activities of technical committees as well as other personnel of TSE realize that hard work and many difficulties will have to be faced in the coming years, among which may be counted the necessity of finding financial sources to furnish the building and to equip the laboratories.	
However, the atmosphere of joy created by the events of the 29th of May gave new strength and increased the faith of TSE administrators in the future.	
THE ROLE OF STANDARDIZATION IN THE DEVELOPMENT OF EXPORTS	p. 4-6
This article is the Turkish translation of Doc.E/CONT. 46/25	
(The Need to Standardize Raw Materials in order to increase exports of countries under development)	
Jointly prepared by the Economic Commission for Europe and FAO, which was discussed during the course of the meetings held in Geneva between 23 March and 15 June 1964 by the U.N. Conference on Trade and Development.	
FARUK A. SÜNTER	p. 7
President of the Turkish Standards Institution	
Mr. Faruk A. Sünter was born in Istanbul on 30th August 1909.	
After graduating from Galatasaray, he studied law and economics at the University of Lausanne.	
Upon his return to Turkey, he was appointed Head to the Export Service of the Ministry of Commerce. After holding several posts with the Foreign Trade Department, he was appointed to the post of Director of Standardization which was established in 1936. He held this office until 1947. However, he had additional jobs such as the Vice-Presidency of the Foreign Trade Department, General Directorate of Food and Counsellorship of the Ministry.	
He was later appointed the General Director of the Organization. He left his job in the Ministry in 1948, and became the editor in chief of a newspaper on economics.	
In 1950, he was appointed as Under Secretary of the Ministry of Commerce. In 1952 he established the Turkish Union of Chambers and became its first Secretary General. In 1954 he became the honorary President of TSE. He had by then left his official duties. He became a businessman on his own and acted as counsellor to Turkish and foreign companies on matters of import, export and foreign capital investments.	
Since then he has always been elected to the Presidency of TSE.	
Mr. Sünter is also the founder of the newspapers Yeni İstanbul, Turkish Economic Gazette, Birlik Printing House and the Magazine «Standard».	
His books on commodities are officially included in the curriculum of Commercial Schools in Turkey.	
Since 1955 he heads the Turkish delegation at ISO congresses, and since last year he represents Turkey at the ISO Council and at the OECD Fruits and Vegetables Standards Annual General Council.	
In short, Mr. Faruk Sünter is an economist and administrator who, for the last thirty years has always kept alive his interest in standardization, regardless of the nature of his duties elsewhere.	
ISTANBUL COMMODITY EXCHANGE GROUP ATTEND TSE MEETING	p. 9
Representatives from the Istanbul Commodity Exchange participated in the meetings held at TSE at which the draft standards for raw hides were finalized.	
Representatives of the Ministry of Industry and the Ministry of Defense also attended the meetings.	
The need for standards in this field will be met after the draft standards are approved by the Technical Council.	
NEW STANDARDS	p. 12-13
Standard for Transmission Belts	
As a means of transmitting power, the importance of transmission belts cannot be denied, especially in a country like ours trying to develop its manufacturing industry.	
TSE, keeping this in view, attached due importance to the making of this standard. In the near future domestically manufactured as well as imported transmission belts will be subject to one standard. From the viewpoint of Turkey's economy, this will constitute an important step.	
The article proceeds to give technical information on transmission belts.	
CEREMONIES HELD FOR THE INAUGURATION OF THE TSE BUILDINGS	p. 16
The Turkish Standards Institution moved into new buildings on Necatibey Caddesi, Ankara on this occasion a ceremony was arranged at the new buildings.	

Among the guests were Secretary General Nâşir Zeytinoglu in the name of the President, Minister of Industry Muammer Erten and Minister of Commerce Fenni İslimyeli in the name of the Government, ambassadors and attaches of various countries led by His Excellency Raymond A. Hare, the Governor and Mayor of Ankara, Senators, Deputies, Generals of the Army, TSE General Council members and other personalities.

The Ceremony was opened by a speech given by Mr. Faruk Sünter. This was followed by a speech of the American Ambassador.

The Minister of Industry thanked all those who helped create this monument of hard work and wished TSE luck in the name of Government.

The ribbon was cut by Nâşir Zeytinoglu in the name of the President.

A tour of the new buildings concluded the ceremonies.

SPEECH GIVEN BY FARUK A. SÜNTER, PRESIDENT OF TSE

p. 17

The core of the speech Mr. Sünter made at the inauguration ceremonies of the TSE buildings was as follows :

«I greet you all with pleasure in the name of the Turkish Standards Institution and thank you very much for the honour of your presence.

As the importance of standardization in the development of our country is well understood by now, I will not dwell upon this point. However, I would like to point out that performance of well grounded work and obtaining of rational results depend on the existence of well prepared and fully implemented standards in the fields of agriculture, industry and engineering.

The aim in establishing the Turkish Standards Institution was this.

To-day is an important day in the life of the Institution. We are very happy to inaugurate our new buildings in your presence. We must admit that we would have preferred to open our doors after our buildings were fully furnished. However, since legally we have to have our General Council meeting in the month of May, we decided to hold these two events on the same day. To-day is also the anniversary of the Conquest of Istanbul. As you know, Mehmet the Conqueror's son Sultan Bayazid II is the man who initiated standardization in this country. All these coincidences helped us to decide to make this day an important one in the new building in spite of its shortcomings.

We hope that you will excuse our shortcomings.

TSE was born in 1954 within the Union of Chambers. Its first steps towards full development were taken with Law No: 132. Since then, as a result of Turkish-American cooperation, these buildings were built on land granted to TSE by the Ministry of Defense.

The Turkish Standards Institution along with the construction of its new buildings, expedited its standard making activities. While it had prepared only 40 standards between 1954 and 1961, it made 64 standards during the last year and commenced work on the preparation of 300 more standards.

TSE has participated in the work of the International Standardization Organization (ISO) since 1955 and became a member of the Executive Council of the same organization last year. TSE is also a member of IEC and takes active part in the standardization activities of OECD.

To-day TSE placed on sale a book called «Standardization in Turkey and the Turkish Standards Institution» in which all these points are explained in fuller detail.

Mr. Sünter concluded his speech by thanking the guests for accepting TSE's invitation to the ceremony and allowing him to address the audience.

AMBASSADOR HARE'S REMARKS AT THE TURKISH STANDARDS INSTITUTION'S DEDICATION

p. 17

May 29, 1964

(Salutation)

I would like to express my congratulations and those of the American Government to the Turkish Standards Institute on the dedication today of this fine new complex of buildings,

and to complement you on the progress they represent for the Turkish citizen, be he an official, a manufacturer, an educator, a businessman, a scientist or a consumer.

The work which will be performed in these buildings will assist all citizens for the development of basic standards is essential to integrity in the marketplace and to the development and growth of an industrial and economic nation. It is significant that the Turkish Standards Institute has a sponsoring organization which determines the programs of action which the Institute follows. The broad countrywide support this governing council represents is strong evidence of the unique role the Institute is filling in the quest for national development-its membership is not all academic, not all Government, not all commercial, but instead a combination of all three working in harmony to advance the nation.

There is an old expression which has been used to honor a new house, and which can be used for this occasion: «May this house be safe from tigers.» May this complex be safe from the tigers of turmoil, trouble, or lassitude-may these buildings instead be used for pursuing the struggle for self-realization and advancement of science in service to Turkey. May this complex advance the nation toward its national goals.

As I have said before, against a background of forty years of interest and service in Turkey, it is my belief that Turkey is again on march toward that destiny to which your great leader, Atatürk originally pointed the way, I believe in Turkey. I believe in your destiny. I believe also in the destiny of my own country and am happy that Turkey and America, conscious of their destiny, can march together and in confidence to a future of promise for ourselves and all men of good will. If we have that faith, if we are dedicated to it, we will and must achieve.

My congratulations to you, and my thanks for inviting me here today.

GENERAL COUNCIL MEETING OF TSE

p. 18

The General Council meeting of the TSE was held on the 29th of May following the Inauguration ceremonies of the new buildings.

Before the General Council meeting, the Mausoleum was visited and Mr. Faruk Sünter laid a wreath at ATATÜRK's tomb and signed the protocol book.

The meeting was opened by Mr. F. Sünter. After the election of the temporary Chairman and secretaries of the meetings the Chairman in a speech expressed his happiness about the new buildings.

The Activity Report, Financial Report and Auditors' Report were then discussed.

At the conclusion of the discussions, Mr. Sabahattin Teoman expressed his deep appreciation of the services rendered by TSE and this was followed by a speech by Mr. Sünter in which he thanked the members for their praise and gave a broad explanation of TSE activities within and outside Turkey.

The Activity Report, The Financial Report and The Auditors' Report were approved unanimously.

After this, elections of Chairmen of Preparatory Groups were commenced. Kazim Turgay's movement to reelect the old Chairmen was also accepted unanimously.

Mr. Faruk Sünter and Mr. Kâzim Turgay whose periods of office were completed were also reelected.

After the election of members of the Technical Council, the proposals and recommendations of the members were heard.

At the end of the General Council meeting, Prof. Tanvolac proposed that a plate should be put up on one of the walls of the new building to commemorate Mr. Faruk Sünter's valuable services.

TURKISH STANDARDS INSTITUTION ACTIVITY REPORT

p. 19-23

For the period of 1 May 1963 - 30 April 1964

A report summarizing our activities during the above period is submitted hereunder :

GENERAL ACTIVITIES

During the period under consideration, work progressed in Europe to form a standards union and reached a stage in

which the desire to participate in such a union became widespread in the U.S.A. and Canada.

For this reason, TSE, from the very beginning, made the necessary efforts to become a member of the international agreements related to this subject and participated in the work of such organizations by submitting comments or sending representatives, thus defending our national rights and interests.

During the last two years, the need for national standards became stronger as a domestic auxiliary industry was born beside the new industries started in Turkey by foreign capital, and the Turkish Standards Institution speeded up work in this field.

In the meantime, application of the Turkish standards which were made compulsory was closely followed and revised when necessary.

The Institution took part in and submitted its comments to the meetings held by organizations charged with certain duties by the State Planning Organization. Various measures were taken to increase the standard - preparing capacity of the Institution and close cooperation was established with other relevant organizations.

WORK ON STANDARDS

The number of requests for standards remaining from last year and submitted to the Institution as urgent this year amounted to 414.

The stage of work reached on each one of these standards is shown in a special table.

According to this table :

1. Drafts for 135 standards are in preparation.
2. Drafts for 202 standards were completed and submitted to the Preparatory Groups.
3. Drafts for 112 standards were matured by means of comments received and were submitted to the Technical Council to be studied.
4. 64 draft standards were studied and approved by the Technical Council. 48 drafts are waiting to be studied.
5. Out of the standards approved by the Technical Council, 28 standards were printed. 58 standards are lined up to be printed.
6. Out of those printed, 10 Turkish standards were put into compulsory enforcement.

Furthermore, 28 ISO recommendations were translated into Turkish and 2 out of these were given the form of Turkish standards and submitted to the Technical Council for approval.

In order to assist TSE in these activities which are closely related to the State Development Plan contributions were made to the Institution from the budgets of the Ministries of Industry and Reconstruction. It was also agreed by the Ministry of Finance to form a committee charged with the duty of finding new sources of revenues for this Institution.

It was noted with pleasure that the increase in the requests by the private sector for new standards was the result of activities carried out by TSE.

In the preparation of Turkish Standards, use was made of IEC and ISO recommendations or OECD Common Standards, where available, and national standards of advanced countries if not, and these were modified according to the conditions of our country.

In certain cases, original Turkish Standards were also prepared.

One hundred and twelve standards made during this period compared to 71 standards made during the previous years show that standardization activities of the Institute reached a record level. However, in view of the great need for standards, even this is not altogether sufficient.

CONSTRUCTION OF LABORATORIES AND ADMINISTRATION BUILDINGS

One of the main activities of this period was the completion of the construction of the laboratories and administration buildings, establishment of and placing orders for various installations and equipment required for the laboratories, opening of credits, importing clearance from customs and transportation to their place of use.

At this moment, the construction has been completed. Orders have been placed for the whole of the requirements and importing and transportation to the buildings of the equipment which has arrived have already been commenced. This was achieved by forcing the sources of revenues of the Institution as well as with the assistance received from AID. New attempts have been made to obtain the necessary assistance to increase the sources of income of the Institution which will become more adequate as soon as the laboratories are in operation. Among the assistance required, exports to work as chiefs of laboratories to be supplied under the AID Technical Assistance Fund as well as monetary assistance can be counted.

DOMESTIC RELATIONS

A — Universities :

a) A close cooperation was established with the Ankara University, Faculty of Agriculture in participating in the meetings on OECD's Common Standards for Fruits and Vegetables and positive results have been obtained from such cooperation.

b) Professors from the Istanbul Technical University, Faculty of Electrical Engineering assisted the Institute by representing it at IEC meetings.

c) The cooperation established between the Institution and the Middle East Technical University in Ankara in almost every field has progressed promisingly.

B — Ministries :

A close cooperation was established with the Ministries of Industry, Commerce, Agriculture and Reconstruction as regards the preparation of standards requested by these ministries as well as following up of the application of same.

Contacts and correspondence between the Institution and the Ministries of Public Works, Health and Welfare and Military Defense as regards standardization also promise well for the future.

C — Private Sector

Joint efforts are being made with the Istanbul Commodity Exchange, Chamber of Commerce and Exporters Unions as well as the Chief Controllers Office of Exports in the preparation of exportable agricultural products and with some of the private industries which request Turkish Standards to be made for their products.

In the meantime official and private requests continue to be received by the Institution for the supply of foreign standards for which Turkish Standards have not yet been made.

Standards requested in particular are German, Swiss, British, French and American standards.

Sales of Turkish Standards also showed a great improvement during this period. This is important in showing that industrialization and economic development efforts are increasing in Turkey.

FOREIGN RELATIONS

ISO — (International Standardization Organization)

With the new members who joined during the past year, the number of members of ISO reached 50 and the number of Technical Committees 111.

The number of recommendations published is 361.

At the last elections the U.S.A., Belgium, France and Hungary were elected to the Executive Council.

Turkey was represented for the first time by Faruk Sünter at the Executive Council meeting held on 19 June 1963.

IEC — (International Electrotechnical Commission)

The number of member countries in this Commission is 58. It has 55 technical committees. The number of its recommendations published has reached 142.

At the congress to be held in Aix-les-Bains in France towards the end of May, Professor Haldun Gürmen and Eng. Korkut Öngün of the Office of Electrical Works will represent TSE.

Turkey is among the candidates to be elected to the Executive Council of IEC.

OECD — (European Economic Cooperation and Development Organization)

TSE closely follows and participates whenever possible in the ever progressing meetings and activities for the preparation of common standards to be enforced in all of the European countries.

Turkish Standards for Citrus Fruits, Peaches, Table Grapes, Apples, Pears, Strawberries and Filberts are prepared on the same basis as OECD standards.

Professor Sabahattin Özpek was sent to represent TSE at a meeting held in Barcelona to discuss the standards for shelled and unshelled walnuts and almonds.

The Institution's President FARUK SÜNTER will attend the meeting to be held in Paris on 25 - 27 May 1964 on the subject of Common Standards for Fruits and Vegetables.

Between the dates 30 September 1963 and 31 December 1963 the French standardization expert M. BARRAUD was brought to Turkey with the help of OECD, during which period he visited various production areas, studied our standards applied for our export products and submitted his recommendations, as a result of which it will be possible to prepare Turkish products to be exported to foreign markets in a manner to suit the OECD conditions.

Correspondence was exchanged between our Institution and the Standards Institutes of Belgium, South Africa, India, Spain, Pakistan and Portugal on the subject of preparation of standards.

ORGANIZATION - LEGISLATION - PUBLICATIONS

Organization :

In view of the increase in the number of requests for new standards, efforts were made to increase the working capacity of the Institution in spite of the limited office space.

When the Institution moves to its new buildings, this problem of space will be solved.

Legislation :

No incident occurred during the past period which necessitated any modification in the legislation of the Institution except that the Regulation pertaining to the application of Turkish standards had to be partly modified to comply with the Statutes of the Turkish Standards Institution and developments in the market, upon the request of the Ministry of Commerce.

Publications :

a) The magazine STANDARD was regularly published.

Some of the draft standards and Turkish Standards were published in the magazine wholly or partially according to their importance.

b) The Bursa Municipal Laws which contained the standards applied by Turks back in 1502 was transliterated into modern Turkish and summarized into English to be published and distributed in brochure form to those interested.

c) Printing of the book called STANDARDIZATION IN TURKEY AND THE TURKISH STANDARDS INSTITUTION prepared in accordance with a directive of the General Council was completed.

d) Training - Promotion

Through the mediation of our Institution, Chemical Engineer Nusret Sever was sent to Paris on a scholarship to study standardization at AFNOR.

TSE representatives attended and participated in many meetings, lectures and seminars on the subject of standardization and endeavoured to spread the concept of standardization at every opportunity.

While respectfully submitting our report of activities to our General Council, we take this opportunity to extend our thanks and gratitude to all government and private institutions which have helped us materially and morally in accomplishing the tasks we have reported herein.

TURKISH STANDARDS INSTITUTION BOARD OF DIRECTORS

GENERAL COUNCIL MEETING OF OECD

p. 25

This article describes the general council meeting of OECD and gives a short account of discussions held and decisions reached at the said meeting.

DANISH STANDARDS UNION (DANSK STANDARDIZERINGSRAD)

p. 27

When the need for standards became strong in the mechanical industry, a private firm established a standardization committee in 1925 in cooperation with the Industrial Federation and asked the Ministry of Commerce for permission for the establishment of a Danish Standards Union.

The Union has a president and a council of 44 members selected by the Ministry of Commerce representing various branches of industry and technical organizations.

Donations given by its member unions and organizations and an equal amount of government subsidy constitute the revenues of the Union.

An executive committee runs the Union.

The Union only prepared standards for machinery in the beginning, but later extended its activities of standardization to other fields.

The Union's symbol is «DS». A committee is charged with the duty of giving licences for the use of this symbol as well as taking care of other matters related to it.

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

Yıl : 1965, Sayı : 37 - 48

BU YIL İÇİNDE YAYINLANAN BAŞLICA KONULAR

(YAZILARDAN SONRA YER ALAN BİRİNCİ RAKAM DERGINİN
SAYISINI, İKİNCİ RAKAM DA SAYFASINI GÖSTERİR)

YAZAR ADLARINA GÖRE YAZILAR

- ANAR, Armağan — Standard Sohbetleri «Atatürk» XLVII - 11
ANAR, Armağan — Standard Sohbetleri «Büyük Standardci Tabiat» XLV - 11
ANAR, Armağan — Standard Sohbetleri «Kadın ve Standard» XLIV - 11
ANAR, Armağan — Standard Sohbetleri «Mutfak Standardları ve Saadet» XLVI - 11
ANAR, Armağan — Standard Sohbetleri «Yılbaşı» XLVIII - 11
BERKÜN İ., Taner — ASTM'ı Taniyalım XXXVIII - 4
BERKÜN İ., Taner — Gelişen Ülkeler ve Kalite Kontrolü XL - 21
BERKÜN İ., Taner — ISO ve Milletlerarası Demiryolları Birliği (UIC) XXXVII - 21
BIRLE, Jean — GIVELET, Marice — Sinaî Standardlar XXXIX - 18
DAĞCIOĞLU, Argun — Standardlaştırma Çalışmasında Láboratuvarların Fonksiyonu XXXIX - 4
DESAÍ, R.C. — Endüstriyel Standardlaştırma Alanında Birleşmiş Milletlerin Rolü — XLVIII - 4, 5
GÜNEYLİ, S. — Süreli Yayınlarla İlgili ISO Rekomendasyonları XXXVII - 25
GÜRMEN, Prof. Haldun — Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu Çalışmaları ve Biz XLII - 4
İŞERİ, Hamit — Testere Standardları XLII - 15
İŞERİ, Hamit — Vidalı Çelik Borular (Çelik Gaz Borular) Standardı XLVI - 15
KALPSÜZ, Doç. Dr. Turgut — Türk Loydu XL - 13
KUTLUTAN, İbrahim — Halıcılıkta Standardın Yeri ve Önemi XLIV - 26
KUTLUTAN, İbrahim — Mamül Deri Standardları XL - 17
MANNING, J.R. — Ayakkabı Ölçü Standardları XIV - 13
NORMAND, Marc L. — Milletlerarası Bağ-bahçe Ürünleri Ticaretinin Değerlendirilmesinde OECD'nin Çalışmaları XLIII - 22

- OKSAL, Dr. Mehmet Ali — Standard Sohbetleri «Mehmet» XXXVII - 18
OKSAL, Dr. Mehmet Ali — Standard Sohbetleri «Standard'daki Güzellik» XXXVIII - 7
OKSAL, Dr. Mehmet Ali — Standard Sohbetleri «Standard ve Ahlák» XXXIX - 13
ORHUN, Dr. Oktay — İnşaat Tuğları ve Kiremit İmaline Elverişli Toprakların Tanınması XL - 23
ORHUN, Dr. Oktay — Karo Fayans Standardı XLII - 15
ÖLÇER, Kemal — Türkiye'de Konut Problemi ve Halk Konutları Standardı XLII - 24
ÖZBEK, Prof. Dr. Sabahattin — Armut ve Çilek Standardları XLII - 17
ÖZBEK, Prof. Dr. Sabahattin — Dünya Fındık Standardları XLVII - 25
ÖZBEK, Prof. Dr. Sabahattin — Elma Standardlarında Renk ve Pas Problemi XLV - 25
ÖZİL, Feyzi — Bina Kapı Kilitleri Standardı - XXXVIII - 17
ÖZİL, Feyzi — Evlerde ve Sanayide Kullanılan Sivilastırılmış Petrol Gazi Tüpleri Standardı XXXVII - 15
ÖZİL, Feyzi — Sert PVC'den İçme Suyu Boruları Standardı XLIV - 15
ÖZİL, Feyzi — Sert PVC Plastik Borular ve Boru Özel Parçaları Standardı XL - 15
ÖZMEN, Fikri — TS.88 Mecburî Standard Olarak Uygulanırken XLII - 23
SALMON, General — Standardlaştırma ve Gelişmeye Olan Ülkeler XLIV - 22
SANIR, Arslan — Kara Taşıtlarında Kullanılan Emniyet Kemerleri Standardı XLI - 27
SÖYLEMEZOĞLU, M. Muhittin — Keten Yağı ve Keten Beziri Standardı XXXVII - 17
STUREN, Olle — Yeni Standard Enstitüleri Kurulurken XLVII - 4
SÜNTER, Faruk A. — Milletlerarası Standard Çalışmaları ve Türkiye'nin Payı XLI - 3
SÜNTER, Faruk A. — Milletlerarası Tarım Standardlarında Yetki Enflasyonu XLV - 3
SÜNTER, Faruk A. — Milli Enstitülerin Kurulması Yolunda Yeni Adımlar XLVI - 3
SÜNTER, Faruk A. — Plânda Standardın Yeri - XXXIX - 3

- IEC/TC 21 Ankara'da Toplanıyor, **XLI** - 21
- IEC'nin «Akümülatörler» Teknik Komitesi Ankarada Toplandı, **XLII** - 20
- IEC XXX. Genel Kurul Toplantısı Tokyo'da Yapıldı, **XLVI** - 20
- ISO Eski Başkanlarından Prof.Dr.E.Wegelius Ankara'da **XLV** - 22
- ISO Genel Sekreteri Görevinden Ayrıldı, **XLVIII** - 20
- ISO Muhasibi Değişti, **XLVIII** - 23
- ISO Konseyi Cenevre'de Toplandı **XLIII** - 20
- ISO Konseyi Alt Komitelerinde Yeni Üyeler, **XLIV** - 21
- ISO Teknik Komitelerinin Yıllık Çalışma Raporları Hazırlandı **XXXIX** - 20
- İkinci Beş Yıllık Plânın Hazırlıkları Tartışıldı **XLVIII** - 9
- İkinci Beş Yıllık Plânla İlgili Standard Çalışmaları, **XLV** - 8
- İki Standard Mecburi Kılındı, **XLV** - 9
- **XXXIV.** İzmir Enternasyonal Fuarı Açıldı, **XLIV** - 24
- Jean Birlé AFNOR'daki Görevinden Ayrıldı, **XL** - 20
- Jean Birlé Oldü, **XLVII** - 18
- Kalite Kontrolü Konusu Görüşüldü **XXXVIII** - 23
- Kimya Mühendisliği Teknik Kongresi Toplandı, **XLII** - 9
- Kuruluş Halindeki TSE Laboratuvarlarında Gelişmeler, **XXXVIII** - 10
- M. Normand Ankara'ya Geldi **XLIII** - 8
- Markalar Kanunu Kabul Edildi, **XXXIX** - 27
- Mecburi Kılınan Standardlar **XLVII** - 20
- Milletlerarası Meyve ve Sebze Standardları OECD Eksperlerinin Eylül Toplantısında Görüştülecek, **XLIII** - 21
- Milletlerarası Ortak Fındık Standardı Çalışmaları, **XLVI** - 8
- Mr. Henry St.Leger'in Ayrılık Mesajı, **XLVIII** - 20
- IV. NORCOFEL Kongresi Toplanıyor, **XLVI** - 20
- IV. NORCOFEL Kongresi Toplandı, **XLVII** - 20
- Odalar ve Borsalar Birliği Genel Kurulu Toplandı, **XLI** - 24
- OECD Ambalaj Konusunu Ele Alıyor, **XLV** - 21
- OECD Danışma Kurulu Toplandı, **XLI** - 23
- OECD Meyve ve Sebze Bölümü Yıllık Genel Toplantısı, **XLI** - 23
- OECD Yaş Meyve ve Sebze Ambalajları Standardizasyonu Eksperler Grubu Toplandı, **XLVI** - 21
- Özel İhtisas Komisyonları Plân Çalışmalarına Başladı, **XXXIX** - 27
- Paraguay ISO'ya Kabul Edildi, **XLV** - 21
- Prof.G.de Zoeten Oldü, **XLV** - 21
- RCD'nin bu dönem çalışmaları TSE'de yapıldı, **XLIII** - 9
- RCD İçinde Standard Çalışmaları ve Dr.M.R.Chowdhury **XXXVIII** - 20
- RCD İçinde Standard Çalışmaları ve İran **XL** - 20
- RCD Standardlaşturma Alt Komitesi Karachi'de Toplandı, **XLII** - 8
- RILEM Toplantıları TSE'de Yapıldı, **XLV** - 9
- Roger A.Gay'in Yeni Görevi, **XLIV** - 21
- Rus Yatırım Heyetinden Bir Grup TSE'yi Ziyaret Etti, **XLVI** - 9
- SABS Direktörü Dr.A.W.Lategan Oldü, **XLVII**, 18
- Sanayiimizi Geliştirecek Yeni Ufuklar Açılıyor, **XLII** - 13
- Sofralık Üzüm Standardı Mecburi Yürürlüğe Kondu, **XLI** - 21
- STACO Toplantısı Lizbon'da Yapıldı, **XLII** - 22
- Standard Kontrol Komitesi Kuruluyor, **XLIV** - 9
- 28 Standard Mecburi Kılındı, **XLVI** - 8
- 12 Standard Daha Mecburi Kılındı, **XLVIII** - 8
- Su Ürünleri Semineri, **XLVIII** - 10
- Şehircilik ve İskân Enstitüsü Genel Kurulu Toplandı, **XLVIII** - 18
- Tanıtıcı Yayınlarında Koordinasyon Sağlanıyor, **XXXVII** - 23
- Tarım Bakanlığı Marketing Dairesi Kuruldu, **XLVIII** - 13
- TSE Ambalaj Laboratuvarının Hazırlıkları İlerliyor, **XLVII** - 8
- TSE Dış Basında, **XLI** - 21
- TSE Genel Kurulu Toplanıyor, **XL** - 8
- TSE V. Genel Kurulu Toplandı, **XLI** - 18
- TSE Hazırlık Gruplarında **XXXVII** - 10, **XXXVIII** - 9, **XXXIX** - 9, **XL** - 9, **XLII** - 9, **XLIII** - 27, **XLIV** - 9, **XLV** - 9, **XLVI** - 9, **XLVII** - 9, **XLVIII** - 10
- TSE Kitaplığına Gelen Yeni Yayınlar **XXXVII** - 11
- TSE Laboratuvarlarında Yeni Gelişmeler Kaydedildi, **XL** - 11
- TSE Merkezi Önemli Milletlerarası Çalışmalara Sahne Oluyor, **XXXVIII** - 12
- TSE Salonunda Yapılan Toplantılar, **XLII** - 9
- TSE Teknik Kurulu 1965 Yılının İlk Toplantısını 27 Ocakta Yaparak Yeni Standardları İnceledi **XXXVII** - 8
- TSE Teknik Kurulu Bu Ay İki Defa Toplandı, **XXXVIII** - 8
- TSE Teknik Kurulunun Bu Ay İçinde Yaptığı Toplantılar, **XXXIX** - 9
- TSE Teknik Kurulu 64 Yeni Standardı Kabul Etti, **XL** - 8
- TSE Teknik Kurulu 11 Yeni Standardı Kabul Etti, **XLIII** - 8
- TSE Teknik Kurulu Dört Yeni Standardı Kabul Etti, **XLVIII** - 10
- TSE Teknik Kurulu Yüklü Bir Çalışma Dönemine Girdi, **XLV** - 8
- TSE Teknik Kurulu Ekim Ayında İki Toplantı Yaptı, **XLVI** - 8
- TSE Türk Loydu Genel Kurulunda **XXXVIII** - 8
- TSE - Türk Loydu İşbirliği **XXXIX** - 11
- TSE Yönetim Kurulunda Değişiklik, **XXXVII** - 9
- Türk Hali İhracatının Geliştirilmesine Çalışılıyor, **XLVIII** - 13
- Türk Sevk ve İdare Derneği Semineri TSE'de Yapıldı, **XLVIII** - 9
- Türkiye IV. Yağ Sanayii Seminerinde Zeytinyağı Standardının Mecburi Yürürlüğe Konulması İstendi, **XLVI** - 13
- Yaş Meyve ve Sebze İhracatı ile İlgili Bir Protokol İmzalandı, **XLIV** - 24
- Yeni ISO Konseyi Üyeleri, **XLVIII** - 23
- Zeytinyağı Standardımız Milletlerarası Esaslara Uygunluyor, **XLVII** - 10
- Ziraat Mühendisleri I. Teknik Kongresi Yapıldı, **XLVII** - 13

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARI

- İRAN Standardları Organizasyonu -SOL- **XXXVII** - 19
- İRLANDA Smai Araştırma ve Standardlar Enstitüsü, JIRS. **XXXVIII** - 19
- İSPANYA Milli Standardlar Enstitüsü -IRITRA- **XXXIX** - 21
- İSRAİL Standardlar Enstitüsü -SIL- **XL** - 19
- İSVEÇ Standardları Birliği -SIS- **XLII** - 19
- İVİÇRE Standardları Birliği -SNV- **XLIII** - 19
- İTALYA Milli Standardlar Birliği -UNI- **XLIV** - 19
- JAPONYA Endüstri Standardları Komitesi -JISC- **XLV** - 19
- KANADA Standardlar Birliği -CSA- **XLVI** - 19
- KOLOMBİYA Standardları Enstitüsü -INORCOL- **XLVII** - 17
- G.KORE Standardları Bürosu -KBS- **XLVIII** - 19